

COBISS[®]

Co-operative Online Bibliographic System & Services

Формат COMARC/H[®]

за данни за състоянието на фонда

Institute of Information Science, Maribor, Slovenia

IZUM[®]

© IZUM, 2012

Оригинално заглавие: COMARC/H format za podatke o stanju zaloge; oktober 2012

COBISS, COMARC, COBIB, COLIB, IZUM са запазени търговски марки, собственост на обществената институция IZUM.

Останалите използвани търговски марки са притежание на техните собственици.

В ръководството са включени всички актуализации след неговата първа печатна версия, публикувана през 1992 г. Съдържанието му съответства на софтуера COBISS2/Каталогизация, V8.9-05 и COBISS3, V5.0-00 и е валидно за всички бъдещи версии на софтуера докато бъде отменено или се публикува друга електронна версия.

© IZUM, последна актуализация: февруари 2012, Прев. на англ.: февр. 2013, Прев. на бълг.: юни 2013

ISSN 2463-977X

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	ВЪВЕДЕНИЕ - 1
СТРУКТУРА НА ДАННИТЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА.....	СТРУКТУРА - 1
Данни за състоянието на фонда според проекта за стандарт	Структура - 1
Споделено и локално ниво на данните за състоянието на фонда	Структура - 2
Обхват на данните на споделено ниво.....	Структура - 3
Обхват на данните на локално ниво	Структура - 5
998 ОБЩИ ДАННИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА	998 - 1
997 ДАННИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА ЗА ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ	997 - 1
996 ДАННИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА ЗА МОНОГРАФИИ	996 - 1
99X ДАННИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА.....	99X - 1
Списък на полетата.....	99X - 1
998 a – Дата на сведението	998 a - 1
998 b – Код на институцията	998 b - 1
996/997 c Идентификатор на екземпляра/единицата от комплект.....	996/997 c - 1
998 c Брой екземпляри	998 c - 1
99X d – Сигнатура (подреждане)	99X d - 1
996/997 e – Пренасочване на библиотечната единица	996/997 e - 1
998 e – Индикатор на набавянето.....	998 e - 1
996/997 f – Инвентарен номер	996/997 f - 1
99X g – Общи данни за фонда	99X g - 1
996/997 h – Заглавие на библиографската единица.....	996/997 h - 1
996/997 i – Обхват на библиографската единица	996/997 i - 1
997 j – Номерация – второ ниво (годишнина).....	997 j - 1
997/998 k – Година.....	997/998 k - 1
997 l – Номерация – трето ниво.....	997 l - 1
996 m – Източник на данните	996 m - 1
997 m – Номерация – първо ниво (брой)	997 m - 1
99X n – Забележки за състоянието на фонда	99X n - 1
996/997 o – Дата на инвентариране.....	996/997 o - 1
996/997 p – Степен на достъпност.....	996/997 p - 1
996/997 q – Статус	996/997 q - 1
996/997 r – Забележки за инвентарната книга.....	996/997 r - 1
996/997 s – Подвързия	996/997 s - 1
996/997 t – Дата на статуса	996/997 t - 1
996/997 u – Ограничение на достъпа	996/997 u - 1
99X v – Начин на набавяне	99X v - 1
996/997 w – Предназначение на набавянето	996/997 w - 1
996/997 x – Номер и дата на поръчката	996/997 x - 1
996/997 y – Номер и дата на съпроводителния документ.....	996/997 y - 1
996/997 z – Номер и дата на рекламата	996/997 z - 1
996/997 0 – Номер и дата на проформа фактурата	996/997 0 - 1
996/997 1 – Номер и дата на фактурата	996/997 1 - 1

99X 2 – Доставчик	99X 2 - 1
99X 3 – Стойност (по фактура).....	99X 3 - 1
99X 4 – Финансираща институция	99X 4 - 1
996/997 5 – Вид на обработката (насочване).....	996/997 5 - 1
996/997 7 – Номер и дата на служебната фактура	996/997 7 - 1
996/997 8 – Адресат за дар или обмен	996/997 8 - 1
996/997 9 – Номер за заемане	996/997 9 - 1

ВЪВЕЖДАНЕ НА ДАННИ ЗА ПРИЛОЖЕНИЯ	ПРИЛОЖЕНИЯ - 1
---	-----------------------

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА	ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА - 1
------------------------------------	----------------------------------

Приложения

А СЪДЪРЖАНИЕ НА ДАННИТЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА.....	А - 1
В ПРЕПОРЪЧВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	В - 1
С ПРИМЕР ЗА ОПИСАНИЕ НА ПОВЕЧЕ НИВА	С - 1

ТАБЛИЦИ

Таблица 998 с - 1: Метод за актуализиране на подполе 998с и показване на данни за достъпността на фонда	998 с - 4
Таблица 998 с - 2: Таблица на връзките между данните за достъпност и статусите за заемане ...	998 с - 5

ВЪВЕДЕНИЕ

В системата COBISS едновременно със споделената каталогизация се актуализират както локалните библиографски бази данни на отделните библиотеки, така и споделената библиографска и нормативната база данни. Библиографските бази данни съдържат библиографски данни и данни за състоянието на фонда .

Структурата на данните в COBISS се определя от формата COMARC за машинночетими записи, а именно:

- формат COMARC/ В за библиографски данни
- формат COMARC/ А за нормативни данни
- формат COMARC/Н за данни за състоянието на фонда

Форматите COMARC/В и COMARC/А са основани на международния стандартен формат UNIMARC, създаден от Програмата за универсален библиографски контрол и международен MARC на ИФЛА (UBCIM).

Форматът COMARC/Н за данни за състояние на фонда е съставен в IZUM, тъй като системата за споделена каталогизация е създадена преди разработването на формата за данни за състоянието на фонда UNIMARC/Н. Основните положения във формата COMARC/Н са утвърдени на срещата на участниците в споделената каталогизация на 7 и 8 ноември 1989 г. в Марибор при обсъждането на документа “Централният каталог на периодичните издания като съставна част на югославската библиографско-каталожна база данни”.

Структурата на данните за състоянието на фонда се основава на анализа на данните за фонда и съответните работни процеси, извършен от тогавашните активни участници в системата на споделена каталогизация. Освен това при разработването на COMARC/Н ключова роля имат и насоките на стандарта ISO/TC46/SC9-N34. При последващите допълнения на COMARC/Н са използвани и други стандарти за данни за състоянието на фонда: ANSI Z39.44-1986, формата MARC 21 (преди USMARC) и други неформални стандарти.

COMARC/Н определя:

- общи сведения за състоянието на фонда в споделената библиографска база данни и локалните библиографски бази данни, които дават възможност за функциониране на *COBISS/OPAC* и координация на набавянето на чуждестранни периодични издания;
- детайлни данни за състоянието на фонда, отнасящи се до конкретни екземпляри в локалните библиографски бази данни, които дават възможност за автоматизиране на дейностите при инвентаризацията и заемането на документите, набавянето на монографичните и контрола върху постъпването на периодичните издания и други вътрешни процедури.

Форматът COMARC/H е адаптиран за системата на споделена каталогизация COBISS, която е описана в ръководството COBISS/Каталогизация. В помощ на въвеждането на записите в рамките на модула COBISS/Каталогизация са включени следните маски за въвеждане: А – съставни части (статии, части от книги и др. за документи на книжен и некнижен носител.), М – монографии (на книжен носител), N – монографии (на некнижен носител), К – (периодични ресурси), Z – колекции (от материали на книжен и некнижни носители). Тези маски на входа включват подбор от полета, подполета и елементи на подполета, които най-често се използват при въвеждането на определено библиографско ниво.

Полетата са означени с поредица от три цифри, а подполетата и елементите на подполетата – с буква или цифра. Най-малката информационна единица, която програмното осигуряване разпознава при търсене и изписване за форматите COMARC/B и COMARC/A е подполе, а за формата COMARC/H – елемент на подполето. Поле/подполе, елемент и код, които са отменени, са означени с два символа “**”.

Ръководството COMARC/H е предназначено да предложи подробни указания за използване на формата. COMARC/H е разделен на 5 съдържателни части и 4 приложения.

В първата част е представена основната структура на данните за общи и детайлни сведения за състоянието на фонда и тяхното отбелязване на отделните нива. (споделени и локални).

Полетата, които съставят формата COMARC/H са структурирани в три части:

- поле 998 - *Общи данни за състоянието на фонда*
- поле 997 - *Данни за състоянието на фонда от периодични издания*
- поле 996 - *Данни за състоянието на фонда от монографии*

В последната част, която е най-обемна, са дадени описания на подполета с отделните елементи, които са подредени по азбучен ред, независимо от полето към което принадлежат. Първо е даден преглед на всички подполета и елементи, които могат да се появят в полета 998, 997 и 996, а след това е описана употребата на индикатори към споменатите полета. Описанието на всяко отделно подполе е съставено от общо описание на подполето, последвано от списък на елементите с максимална дължина и описание на елементите, ако подполето има такива. Накрая са дадени примери от реални записи, взети от бази данни, които поради непрекъснатото им актуализиране може да се променят. В случай, когато е дадено поле 998, се вижда само съдържанието на елемент 7 от подполе 998с, а не всичките девет елемента на това подполе. Съдържанието на всички елементи може да се види в атрибутите на категориите **Поле 998** или **Материал** в модула COBISS/Фонд.

Съдържателните части са допълнени със следните приложения:

- *Приложение А* : Съдържание на данните за състоянието на фонда (преглед на подполетата и елементите със сведения за повтораемост и неповтораемост, степен на задължителност и наличие на споделено и/или локално ниво).
- *Приложение В* : Препоръчани съкращения (абривиатури)
- *Приложение С* : Пример за описание на няколко нива

Ръководството е изработено така, че да бъде лесно и икономично допълвано. При промяна или допълване на формата се заменят само тези страници, в които има корекции. Допълнените страници са означени с нова дата, а самата промяна в съдържанието е означена с отвесна черта в полето на страницата за по-лесно разпознаване. Новите или променени страници редовно се изпращат от IZUM на участниците в системата COBISS на адреса на лицето за контакт с COBISS.

Призоваваме всички, които работят с това ръководство да ни изпращат своите забележки и предложения и така да допринасят за усъвършенстване на досега създадените решения.

СТРУКТУРА НА ДАННИТЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА

ДАНИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА СПОРЕД ПРОЕКТА ЗА СТАНДАРТ

Според нормите на стандарта ISO-ISO/TC46/SC9-N34 от 15.03.1989 г. данните за състоянието на фонда са представени на три нива:

- **1 ниво** идентифицира само библиографската единица и институцията, която я притежава;
- **2 ниво** включва данните от предходното ниво, дата на въвеждането на данните за състоянието на фонда и област на общото описание (вид на библиографската единица, материален носител, пълнота, редовност на набавянето, политика на съхраняване).;
- **3 ниво** включва данните от предходните нива и и област на общи данни за състоянието на фонда (название на библиографската единица, обхват на библиографската единица, номерация, временна номерация и забележки) в сбит вид.

Според стандарта ANSI Z39.44-1986 (ISSN 8756-0860) съществува и четвърто ниво, което включва данните от трето ниво, но в по-подробен вид.

Структурата на данните за състоянието на фонда до трето ниво поддържа изграждането на онлайн каталог. За автоматизацията на заемането и служебните данни са необходими подробни данни, които се отнасят до отделната физическа единица на монографска публикация, съответно на една отделна годишнина и том на периодично издание.

Тъй като идентификацията на библиографската единица в първото ниво вече е осъществена в процеса на споделената каталогизация с помощта на номерата ISBN и ISSN, заглавията, авторите и т.н., в този материал тя не се разработва повторно. Предлага се структура на данните до трето ниво (съкратено), изградена според нормите на стандарта ISO, а четвъртото (подробно) ниво е разработено на основата на анализ на информационните процеси и служебните данни в националните университетските и обществените библиотеки, включени в системата COBISS.

СПОДЕЛЕНО И ЛОКАЛНО НИВО НА ДАННИТЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА

Данните за състоянието на фонда се въвеждат в локалната база данни (локално ниво) в обобщен вид или с подробности за всяка физическа единица. На основата на обобщените данни от локалните нива данните се прехвърлят автоматично в споделената база данни COBIV на системата за споделена каталогизация.

За регистриране на данните за състоянието на фонда се използват полета 998, 997 и 996::

998 – общи данни за състоянието на фонда,

997 – данни за състоянието на фонда от периодичните издания,

996 – данни за състоянието на фонда от монографии.

В предложената структура данните са разпределени по групи в рамките на нивото, така че с включването на допълнителни нива от данни да се разширява възможността за използване на отделните функции: онлайн каталози, координиране на набавянето, заемането на монографии, заемането на периодични издания и въвеждане на някои служебни данни. В зависимост от съществуващите компютърни възможности отделните институции могат да използват всички предлагани функции или само някои от тях.

Предложената структура дава възможност и за съгласуване и уеднаквяване на някои от предефинираните списъци, които нямат само локално значение (в рамките на институцията).

В поле 998 се въвеждат данни за отделната институция в съкратен вид (сигла). Обикновено това е сиглата на самата институция, но е възможно и въвеждане на съкратени данни за състоянието на фонда на други институции за нуждите на онлайн каталога и координирането на набавянето.

В поле 997 се въвеждат данните за състоянието на фонда от периодични издания само за фонда на отделната институция, и то по отделни годишнини.

В поле 996 се въвеждат данните за състоянието на фонда от монографии само за фонда на отделната институция, и то само данни, които се отнасят за отделна физическа единица.

ОБХВАТ НА ДАННИТЕ НА СПОДЕЛЕНО НИВО

Данните за състоянието на фонда на споделено ниво се отбелязват в поле 998 и в системата COBISS имат информативен характер (онлайн каталози, координиране набавянето на чуждестранни периодични издания и т.н.).

Данните се въвеждат в следните полета за:

монографии

- b** код (сигла) на институцията
- c** брой на екземплярите

периодични издания

- a** дата на сведението
- b** код (сигла) на институцията
- c** брой на екземплярите
- e** индикатор за набавянето
- g** общи данни за фонда (значение за пълнота)
- k** година
- m** корективен фактор
- n** забележки за състоянието на фонда
- v** начин на набавяне
- 2** доставчик
- 3** стойност (по фактура)
- 4** финансираща институция

Подполе 998e се добавя автоматично на базата на данните в подполе 998k.

Данните за отделните институции (сигли) се пренасят автоматично на споделено ниво в съответствие с данните, които са въведени в локалните бази данни.

При монографиите на основа на данните за отделната/ите физическа/и единица/и поле/тата 996 се формират общи данни – полета 998, които се описват в локалната база данни и едновременно автоматично се пренасят от локално на споделено ниво. Когато данните за отделната/ите физическа/и единица/и не са отбелязани, общите данни се въвеждат автоматично в поле 998 на локалната база данни, а оттам автоматично се пренасят на споделено ниво.

За периодичните издания поле 998 също се добавя автоматично, когато се въвеждат за пръв път подробните данни за фонда – поле 997 за записа. Подробни данни се въвеждат автоматично в подполе 998b (код за институцията) и подполе 998c (брой на екземплярите) на полето 998. При необходимост, по-късно, тези данни може да се актуализират или да се променят ръчно.

монографии	периодични издания
автоматично пренасяне на кода на локалната институция и броя на екземплярите	автоматично пренасяне на датата на сведението, кода на локалната институция, броя на екземплярите, индикатора за набавянето, означението за пълнота, годината, корективния фактор, забележките за състоянието на фонда, начина на набавяне, доставчика, стойността (по фактура) и финансиращата институция
автоматично пренасяне на кодове на други институции и брой на екземпляри	автоматично пренасяне на датата на сведението, кодове на други институции, брой на екземпляри, индикатора за набавянето, означението за пълнота, годината, корективния фактор, забележките за състоянието на фонда, начина на набавяне, доставчика, стойността (по фактура) и финансиращата институция

Библиографско описание +

998 □□ **b50300 c0**998 □□ **b40017 c0**998 □□ **b40034 c0**998 □□ **b70001 c0**998 □□ **b80002 c0**

Библиографско описание +

998 □1 **a19920228 b40001 c0 gc1 k1990/1991 va 2ebsco 3DEM 199 4Fmk\P100**998 □1 **a19910208 b50300 c0 gc2 k1950/1951-1960/1961 gc1 k1961/1962 gc2 k1964/1965-1987/1988 k1989/1990- va 2swets 3DEM 202 4F50300\P100**998 □1 **a19900502 b40013 c0 gc9 k1950/1951- va 2mk 3DEM 200 4Fmzt\P100**998 □1 **a19920503 b50001 c0 gc2 k1950/1951-1990/1991 va 2mk 3DEM 205,50 4F50001\P40 4Fmk\P60**998 □1 **a19900201 b60001 c0 gc2 k1950/1951- va 2mk 3DEM 220 4Fmzt\P100**

За монографиите на споделено ниво се пренасят само подполета 998b и 998cl. за периодичните издания се пренасят и подполета 998aegkmnv234. От подполе 998g се пренася само *елемента с – означение за пълнота*. В подполе 997/998m се въвеждат две различни данни корективен фактор на общо ниво (998) и номерация – първо ниво (брой) на детайлизирано ниво (997)

Подполе 998e се добавя автоматично на основата на запис в подполе 998k и съдържа означение че периодичното издание е абонирано за текущата година. То е предназначено предимно за търсене. На детайлизирано ниво (997 и 996) се въвежда означението на местоположението, към което документа е бил пренасочен и датата на пренасочване.

Корективният фактор се използва за координиране на набавянето на чуждестранни периодични издания. Тези данни се подреждат от отделната институция, за да може да се оцени значението на дадено заглавие на периодично издание за самата институция. Подробни указания за изчисляване и въвеждане на тези данни ще се разработят допълнително.

ОБХВАТ НА ДАННИТЕ НА ЛОКАЛНО НИВО

Данните за състоянието на фонда се въвеждат в локалната база данни на всяка институция. На основата на въведената информация, тези данни след това автоматично се пренасят и събират данни на споделено ниво.

В зависимост от функциите, които определена институция желае да автоматизира, въвеждането на данни в локалната база данни е възможно по няколко начина:

Въвеждането на данни е възможно на три нива:

998 – общи данни за състоянието на фонда,

997 – данни за състоянието на фонда от периодични издания,

996 – данни за състоянието на фонда от монографии.

Функцията на общите данни за състоянието на фонда в поле 998 е само информативна (онлайн каталози, координиране на набавянето и т.н. За автоматизация на локалните функции е необходимо данните за отделната физическа единица, които се отнасят до години да се въвеждат в поле 996 или 997.

998 ОБЩИ ДАННИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА

Общите данни за състоянието на фонда за нуждите на COBISS/OPAC и координацията на набавянето на чуждестранни периодични издания се въвеждат в поле 998 на локалната база данни. На споделено ниво се пренасят само следната информация:

монографии

- b** код на институцията
- c** брой на екземплярите

периодични издания

- a** дата на сведението
- b** код на институцията
- c** брой на екземплярите
- e** индикатор за набавянето
- g** общи данни за фонда (пълнота)
- k** година
- m** корективен фактор
- n** забележки за състоянието на фонда
- v** начин на набавяне
- 2** доставчик
- 3** стойност (по фактура)
- 4** финансираща институция

В рамките на всяко библиографско описание за отделните институции (код на институцията) има по едно поле 998. За монографиите са задължителни подполета 998b и 998c, а за периодичните издания 998abcsk. За чуждестранните периодични издания, които са предмет на координирано набавяне, са задължителни и подполета 998v234. Подполе 9989e се добавя автоматично на основата на данните в подполе 998k.

Когато институцията въвежда данни за отделните физически единици от монографии в поле 996, автоматично се формира поле 998 с данните за кода на институцията и броя на екземплярите. Подполе 998c за монографии съществува само на споделено ниво и стойностите на всички елементи (с изключение на елемент 7) се дефинират автоматично.

При периодичните издания поле 998 също се добавя автоматично, когато подробните данни за фонда се въвеждат първоначално – поле 997 от запис. Данните се въвеждат автоматично в подполе 998b (код за институцията) и подполе 998c (брой екземпляри) на поле 998. Ново поле 998 се въвежда ръчно само в следните случаи: когато библиотека от системата COBISS предоставя сведения за състоянието на фонда на библиотека, която не принадлежи към тази система, когато библиотеката поддържа запис за състоянието на фонда за този запис в система, различна от COBISS или когато библиотеката поддържа запис за състоянието на фонда в друг запис COBIB.

Когато се въвеждат на данни за други институции (кодове за институциите), се прилага ограничението само една институция да може да информира за фонда на друга институция. В подполе 998с (брой екземпляри) може да се въвеждат две цифри, които се отнасят до броя на екземплярите, достъпни за заемане за дома и броя на екземплярите, достъпни за заемане в читалня. Двете цифри трябва да бъдат разделени със запетая. При въвеждане на данни за състоянието на фонда за други институции, в поле 998 сигнатурата се въвежда в неструктурирана форма (без да се вземат под внимание елементите на подполе 998d). При повече от една сигнатури, те се въвеждат в неструктурирана форма и се разграничават с пунктуационен знак по избор. Данните имат само информативен характер на локално ниво и не се пранасят на споделено ниво.

998 □1 a19910215 b50124 c3 d1234 č, 3214, II 314

монографии	периодични издания
автоматично създаване на собствения код на институцията и броя на екземплярите	автоматично създаване на кода на институцията, въвеждане на датата на сведението, броя на екземплярите, пълнотата, годината, корективния фактор, начина на набавяне, стойността (по фактура) и финансиращата институция
въвеждане кодовете на други институции и броя на екземплярите	въвеждане на датата на сведението, броя на екземплярите, пълнотата, годината, корективния фактор, забележките за състоянието на фонда, начина на набавяне, доставчика, стойността (по фактура) и финансиращата институция

Библиографско описание +

998 □□ b40001 c0 dI 7654

998 □□ b40017 c0 dČ II 9876

998 □□ b40034 c0 d681.3 KOM

Библиографско описание +

998 □1 a19880506 b50300 c0 dČ II 389 gc1 k1950/1951-

998 □1 a19910214 b40011 c0 dK I 930 gc2 k1950/1951-1960/1961 gc1 k1961/1962 gc2 k1964/1965-1980/1981 k1982/1983-1987/1988 k1989/1990-

998 □1 a19920502 b40013 c0 dII 8906 gc2 k1950/1951-

Препоръчва се, сведенията за данните за пълнотата на периодично издание (елемент с – *пълнота* от подполе 998g) за споделеното ниво, които се отнасят до една или повече години, да се въвеждат в подполе 998k В НАЙ-СЪКРАТЕН ВИД.

997 ДАННИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА ЗА ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ

В полето се въвеждат данните за фонда на локалната библиотека само за нуждите на заемането и автоматизирането на вътрешните дейности. Освен датата на сведението и кода на институцията (997a и 997b), в него могат да се въвеждат всички данни (виж *Приложение А*).

При инвентарирането годишното течение на продължаващото издание получава най-често един инвентарен номер. Издания, при които една годишнина се публикува в период по-дълъг от една година, също имат само един инвентарен номер, защото всички броеве на това издание образуват една инвентарна единица. При всяка промяна на номерацията – второ ниво (обикновено това е годишнина) поле 997 трябва да се повтаря. Полето се повтаря и при всяка промяна на номерацията – трето ниво.

Пример 1: Промяна при номерацията – второ ниво (подполе 997j)

Библиографски данни + 998 +

997	21	d/P\5\12388\1982/1983 f800001120 jVol.1 k1982/1983 mNo.1-10 va 2mk
997	21	d/P\5\12388\1983/1984 f800003300 jVol.2 k1983/1984 mNo.1-10<št. 9 je poškodovana> va nv mapi, delno poškodovano 2mk
		...
		...
997	21	d/P\5\12388\1991/1992 f800007889 jVol.10 k1991/1992 mNo.1-2,4<za št. 3 je poslana rekl.> q3 va zj234k19900405 2mk 3SIT 1.300,00

Пример 2: Промяна при номерацията – второ ниво (подполе 997j) и номерацията – трето ниво (подполе 997l)

Библиографски данни + 998 +

997	21	d/P\12382\1988/1 f300000715 lLet.5 jknj.1 k1988 mNo.1-6
997	21	d/P\12382\1988/2 f300000927 lLet.5 jknj.2 k1988 mNo.1-6
997	21	d/P\12382\1989/1 f300001302 lLet.6 jknj.1 k1989 mNo.1-6
997	21	d/P\12382\1989/2 f300001577 lLet.6 jknj.2 k1989 mNo.1-6
		...
		...
997	21	d/P\12382\1991/1 f300002903 lLet.8 jknj.1 k1991 mNo.1-6
997	21	d/P\12382\1991/2 f300002997 lLet.8 jknj.2 k1991 mNo.1-6

Пълни сведения се поддържат предимно за текущата година, което означава, че някои данни след периодично (годишно, тримесечно,...) актуализиране могат да се изтриват. Данните, които след актуализация (например в инвентарна книга) се отстраняват, както и самият метод на отстраняване се определят във фазата на приложение.

За опростяване на процедурите по вписване на данните и по-рационално използване на компютърния капацитет на локално ниво, най-често повтарящите се данни се отбелязват в сбит вид. Пример за това е подполе 997m (номерация – първо ниво) при продължаващите издания и особено при вестниците.

Във всички подполета, в които се попълват цифрови и хронологични данни за броевете на продължаващите издания (подполета 997jklm) могат да се въвеждат бележки за пояснение, оградени от символите “<” и “>” (COBISS/OPAC) и служебни бележки оградени от символите “<<” и “>>” (напр., mNo.\1-13<брой 11 е повреден>).

996 ДАННИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА ЗА МОНОГРАФИИ

Данните за отделните физически единици на монографиите се въвеждат в поле 996.

Библиографски данни + 998 +

996	□1	df2\n12345 f000003145 xb78/6\е19900104 yg678\h19900405 1m1234\q19900407 2mk 3SIT 1.000,00	
996	□1	df2\n12345\da f000003146 xb78/6\е19900104 yg678\h19900405 1m1234\q19900407 2mk 3SIT 1.000,00	
996	□1	df2\n12345\db f000003147 xb78/6\е19900104 yg678\h19900405 1m1234\q19900407 2mk 3SIT 1.000,00	
996	□1	df2\n12345\dc f000003148 xb78/6\е19900104 yg678\h19900405 1m1234\q19900407 2mk 3SIT 1.000,00	
996	□1	df2\n12345\dd f000003149 xb78/6\е19900104 yg678\h19900405 1m1234\q19900407 2mk 3SIT 1.000,00	
996	□1	df2\n12345\de f000003190 xb78/6\е19900214 yg678\h19900507 1m1234\q19900512 2dzs 3SIT 1.200,00	

99X ДАННИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА

СПИСЪК НА ПОЛЕТАТА

- 996 Данни за състоянието на фонда за монографии
- 997 Данни за състоянието на фонда за периодични издания
- 998 Общи данни за състоянието на фонда

Полетата 996, 997 и 998 са повтарящи се. Повечето от подполетата в полетата 996, 997 и 998 са еднакви по отношение на съдържанието и вида на въвежданите данни и по тази причина в Ръководството за ползвателя COMARC/H не е описано поотделно всяко поле и неговите съответни подполета. Вместо това, ръководството съдържа азбучен списък на описанията на подполета, независимо от полетата, на които отговарят. Когато се описвани отделни подполета, са добавени описания на специалните характеристики на определени полета.

Означението на подполето показва в кои полета (996, 997 или 998) може да се въвежда определено подполе. Означението 99X в наименованието на подполе означава, че то може да бъде въвеждано и в трите полета – 996, 997 и 998, означението 996/997 означава, че подполето може да бъде въвеждано само в полета 996 и 997.

Накои подполета могат да съдържат два или повече елемента. Означенията на елементите са от един знак – буква или цифра. Преди всеки втори, трети или следващ елемент се поставя пунктуационния знак "\", последван от означението на елемента от данни и съдържанието т.е. самите данни. Означението на елемента от данни и пунктуационният знак "\" трябва да се въвеждат ръчно (виж пример 1).

Подполета и елементи

Означение и наименование на подполе

Означение и наименование на елемент

Означение и наименование на елемент	
a	Дата на сведението
b	Код на институцията
c	Идентификатор на екземпляра/единицата от комплект
d	Сигнатура (подреждане)
l	Местоположение

f Формат

n Пореден номер

Означение и наименование на подполе

Означение и наименование на елемент

s	Номерация
x	Номерация – означение за том
d	Дубликат
i	Вътрешно означение
u	Индекс по УДК за подреждане на фонд на свободен достъп
a	Автор или заглавие
5	Заглавие
e	Пренасочване на библиотечната единица
E	Означение за вторично местоположение
D	Дата на пренасочването на библи. единица
e	Индикатор на набавянето
f	Инвентарен номер
g	Общи данни за фонда
t	Вид на библиографската единица
o	Физическа форма
c	Пълнота
p	Редовност на набавянето
r	Политика на съхраняване
h	Заглавие на библиографската единица
i	Обхват на библиографската единица
j	Номерация – второ ниво (годишнина)
k	Година
l	Номерация – трето ниво
m	Номерация – първо ниво (брой)
m	Източник на данните
m	Корективен фактор
n	Забележки за състоянието на фонда
o	Дата на инвентариране
p	Степен на достъпност
q	Статус
r	Забележки за инвентарната книга

- s Подвързия
- t Дата на статуса
- u Ограничение на достъпа
- v Начин на набавяне

Означение и наименование на подполе

Означение и наименование на елемент

-
- w Предназначение на набавянето
 - x Номер и дата на поръчката
 - b Номер на поръчката
 - e Дата на поръчката
 - X Забележка за поръчката
 - y Номер и дата на съпроводителния документ
 - g Номер на съпроводителния документ/списъка
 - h Дата на съпроводителния документ/списъка
 - z Номер и дата на рекламация
 - j Номер на рекламацията
 - k Дата на рекламацията
 - Z Забележка за рекламацията
 - 0 Номер и дата на проформа фактурата
 - S Номер на проформа фактурата
 - G дата на проформа фактурата
 - C Стойност на проформа фактурата
 - 1 Номер и дата на фактурата
 - m Номер на фактурата
 - q Дата на фактурата
 - 2 Доставчик
 - 3 Стойност (по фактура)
 - 4 Финансираща институция
 - F Финансираща институция
 - P Процент на финансиране
 - 5 Вид на обработката (насочване)
 - 7 Номер и дата на служебната фактура
 - 1 Номер на фактурата
 - 2 Дата на фактурата
 - 8 Адресат за дар или обмен
 - 3 Наименование на институцията
 - 4 Дата на изпращането
 - 9 Номер за заемане

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ	
1		Индикатор за подвързия	
	0	<i>неподвързани броеве</i> Данните в подполе 997m са записани в сбита форма, но алгоритмите за заемане и другите алгоритми разпознават автоматично номерата на отделните броеве.	
	1	<i>подвързани и неподвързани броеве</i> Данните в подполе 997m включват подвързани и неподвързани броеве. Единиците (подвързани или неподвързани), които са достъпни за заемане, са отделени със знаци "+".	
	2	<i>подвързани броеве</i> Данните в подполе 997m не могат да се използват за заемане на единици (всички броеве са подвързани заедно).	
2		Индикатор за подреждане	
		Кол. № 1	Кол. № 2
	1*	LAT	LAT
	3	LAT	CYR
	5	CYR	LAT
	7*	CYR	CYR
	2*	LAT	LAT
	4	LAT	CYR
	6	CYR	LAT
	8*	CYR	CYR

Легенда:

Кол. № 1 определя азбуката за показване на елементите l и i от подполе 996/997d, елемента E в подполе 996/997e и подполе 998d^{*}

Кол. № 2 определя азбуката за показване на елементите на подполе 996/997d, без елементите l, i и f, елемент E в подполе 996/997e и подполе 998d

Индикатор 1 се използва само при въвеждане на данни за периодични издания. Когато се въвеждат данни за монографии, индикатор 1 не е дефиниран.

Индикатор 2 за поле 998 за монографии не е дефиниран.¹

¹ Индикатори, които са предназначени за поле 998 за периодични издания.

ПРИМЕРИ

1.

996	□1	d /H\f 2\146177 f100002281 o19981222 va 1m49100366091\q19981222 3SIT 7.707 2mk (Подполето 996d – Сигнатура (подреждане) се състои от елементи l, f и n; подполе 996i –Номер и дата на фактурата се състои от елементи t и q.)
-----	----	---

2.

200	0□	a Hamlet f Viljam Šekspir g [predgovor Borivoje Nedić g preveli Živojin Simić i Sima Pandurović]
675	□□	a 820-21 c 821.111
700	□1	a Šekspir b Vilijam 4070
996	□4	d /PON\isp\u821A-Š\vaŠEKSPIR V.\5Hamlet f000013251 o20060419 va (Показване на подполе 996d: PON sp 821A-III ШЕКСПИР В. Хамлет)

3.

200	0□	a Hamlet f Viljam Šekspir g [predgovor Borivoje Nedić g preveli Živojin Simić i Sima Pandurović]
675	□□	a 820-21 c 821.111
700	□1	a Šekspir b Vilijam 4070
996	□3	d /PON\isp\2\23567\s2-2f f000013251 o20060419 va
996	□3	d /PON\isp\2\23567\s2-2fda f000013251 o20060419 va
996	□3	d /PON\isp\2\23567\s2-2fdb f000013251 o20060419 va (Показване на подполета 996d: PON sp II 23567/2-2ф а-б)

4.

200	1□	a Nacionalni registar lekova f glavni i odgovorni urednik Ljiljana
207	□0	a 2006–
530	1□	a Nacionalni registar lekova
675	□□	a 615 s 61 b 615 c 615
997	07	c 1 d/CO\ip\2\2771\s2006 f100602457 k2006 o20060206
997	07	c 2 d/CO\ip\2\2771\s2006\da f100602459 k2006 o20060206
997	07	c 3 d/CO\ip\2\2771\s2006\db f100602461 k2006 o20060206 p 7
998	□7	a 20060206 b 70000 c 0 d CO p *II 2771 –a,b g c1 k 2006- vd eo (Показване на подполе 997d: CO n II 2771/2006 а-б Показване на подполе 998d: CO n II 2771 а-б)

998 a – ДАТА НА СВЕДЕНИЕТО

Подполето се използва за информация за актуалността на данните за състоянието на фонда за нуждите на онлайн каталога. Датата се въвежда се в поле 998 - *Общи данни за състоянието на фонда*, но само за периодични издания, при които въвеждането на датата е задължително.

С датата, въведена в подполето, се посочва денят, за който са валидни данните за състоянието на фонда, въведени в поле 998. Всяко изменение или актуализиране на данните за състоянието на фонда в поле 998 задължително се съпровожда от съответната дата на промяната в подполе 998a.

Според стандарта ISO 2014, данните се изписват във вида “ТТТГММДД”. Когато вместо датата се въведе символът “*”, автоматично се въвежда текущата дата.

За монографиите в подполе 998a не се въвеждат данни.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕР

1.

998 □1 a19920512 b50001 c0 dII 199178 gc9 k1967- vd

998 b – Код на институцията

Данните за институциите се използват за онлайн каталога и се актуализират в базите данни на националните библиотеки и в споделяната база COLIB в библиографската служба.

Кодът на институцията означава цялостна институционална (организационна) единица (библиотека, информ. център и др.), която актуализира данните в единна локална база данни. Когато институционалната (организационната) единица е разположена физически на повече места, за означаване на местоположенията и техните подразделения се използват данните *l* - *означение за местоположение в сигнатурата* в рамките на подполе 99Xd – *сигнатура (подреждане)*.

За идентификация на институциите се използва код (четирицифрен номер) с едноцифрен префикс за държава (република).

Институциите, които използват кодове, определени в ръководството “Vodič kroz informacijsko - dokumentacijsko - komunikacijske službe i specijalne biblioteke u SFRJ” (*Пътеводител за информационните, документационните и комуникационни служби и специалните библиотеки в Социалистическа федеративна република Югославия*), публикуван в Загреб през 1983 г.), трябва да ползват предишния пореден номер (последните три цифри) и да добавят съответния префикс в началото.

Към кода на институцията в базата данни COLIB са включени и следните данни:

- пълно наименование и адрес на институцията,
- мнемонически код – еднозначни съкращения (BMS, NUBSK, НБКМ и др.),
- вид и статут на библиотеката,
- адресни данни (отдел, адрес, тел. факс, e-mail),
- работно време,
- членство в системата COBISS,
- URL на страница в Интернет,
- tax number,
- лице за контакт.

За въвеждане на кода на собствената институция е достатъчно да се въведе символът звездичка “*” и той се изписва автоматично. Когато се предоставят сведения за състоянието на фонда и на други институции, техните кодове също се въвеждат в последователни повтарящи се полета 998, подполе 998b.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

998	□1	a19910215 b50001 c0 gс2 k1980-
-----	----	--------------------------------

2.

998	□1	a19910205 b50053 c0 gс1 k1982-
-----	----	--------------------------------

3.

Страна / Република / Провинция	Код на институцията, използван досега		Нов код
Босна и Херцеговина	1000*	Народна и университетска библиотека на Босна и Херцеговина	10000
Черна гора	2001*	Централна народна библиотека на Черна гора	20001
Хърватия	1339	Институт за информационни науки на	31339
	3133*	Университета в Загреб	
Македония	4001*	Народна и университетска библиотека	40001
		Климент Охридски	
Словения	001	Народна и университетска библиотека	50001
	5068*	Любляна	
Сърбия	7000*	Народна библиотека на Сърбия	70000
Войводина	8017*	Библиотека на Матица Сръбска	80017
Косово	9059*	Народна и университетска библиотека на Косово	90059

* Кодове на институциите от Ръководството "VODIC"

996/997 с – ИДЕНТИФИКАТОР НА ЕКЗЕМПЛЯРА/ЕДИНИЦАТА ОТ КОМПЛЕКТ

В подполе 996/997с се въвежда идентификатор на екземпляра. Ако има повече от един екземпляр от периодично издание, идентификаторът на екземпляра се въвежда задължително (виж пример 1).

Когато монография е част от комплект, идентификаторът на единицата в комплекта се въвежда автоматично. Идентификаторът на екземпляра, който е въведен ръчно се заличава и не може да бъде променен.

Подполето 996с на поле 996 за комплект се състои от елементи, които съдържат идентификатор за комплект (виж пример 2).

Елементи и дължина

Подполето 996с за комплект се състои от четири елемента. Стойността на първите три се определя автоматично на основата на данните за комплекта. Третият елемент се състои от две части. За монографии четвъртият елемент е празен.

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ/ЧАСТ ОТ ЕЛЕМЕНТА			
с	елемент	част от елемента	Идентификатор за екземпляра/комплекта
	1		<i>инвентарен номер на водещата единица</i>
	2		<i>пореден номер на комплекта в библиографския запис на водещата единица</i>
	3	1 част	<i>пореден номер на единицата от комплекта</i>
		2 част	<i>брой на всички единици в комплекта</i>
	4		<i>идентификатор на екземпляра</i>

Всеки елемент започва и завършва със знака "#". Когато елементът се състои от две части, между цифрите се поставя знакът "/".

Тъй като стойностите се определят автоматично на основата на данните за комплекта, няма ограничение по отношение на дължината на отделните елементи.

ПРИМЕРИ

1.

997	01	c1 d/P\n28752\s1992/1 f100021903 jLet.\4 k1992 mNo.\1-3
997	01	c2 d/P\n28752\s1992/2 f100021904 jLet.\4 k1992 mNo.\1-3

(Получават се два екземпляра.)

2.

001	uu	an bm cm d0
215	uu	a1 disketa (PC), 1 videokaseta (VHS,PAL), 2 iz. (83; 226 str.) dv škatli, 5 x 25 x

		33 cm
996	□2	c#019940271#1#1/4## dlČ\u68\aSULIČ Bojan\5Mentor\zk1 f 019940271 goar va
996	□2	c#019940271#1#2/4## dlČ\u68\aSULIČ Bojan\5Mentor\zk2 f019940272 goar va
996	□2	c#019940271#1#3/4## dlČ\u68\aSULIČ Bojan\5Mentor\xd f019940273 golf va
996	□2	c#019940271#1#4/4## dlČ\u68\aSULIČ Bojan\5Mentor\zvkv f019940274 gogcc va
996	□2	c#019940275#2#1/4## dlČ\u68\aSULIČ Bojan\5Mentor\zk1 f019940275 goar va
996	□2	c#019940275#2#2/4## dlČ\u68\aSULIČ Bojan\5Mentor\zk2 f019940276 goar va
996	□2	c#019940275#2#3/4## dlČ\u68\aSULIČ Bojan\5Mentor\xd f019940277 golf va
996	□2	c#019940275#2#4/4## dlČ\u68\aSULIČ Bojan\5Mentor\zvkv f019940278 gogcc va
		<i>(Библиотека притежава два комплекта, които се състоят от две книги, дискета и видеокасети. Първата книга е водеща единица в комплекта.)</i>

998 с – БРОЙ НА ЕКЗЕМПЛЯРИТЕ

Данните за броя на екземплярите са предназначени за информация. Те се въвеждат в поле 998 за нуждите на COBISS/OPAC и на координиране на набавянето.

Подполето 998с за монографии съществува само на споделено ниво, а подполето 998с за периодични издания съществува на споделено и на локално ниво.

Ново подполе 998с се създава винаги, когато в запис от COBIV съществува поне едно поле 996/997, което може да се смята за част от данните за фонда.

Полетата 996/997, които не се смятат за част от данните за фонда:

- имат статус "9" – *отчислено* в подполе 996/997q
- имат вторично местоположение за фонда от учебници, въведено в елемент 1 на подполе 996/997d
- нямат инвентарен номер в подполе 996/997f или сигнатура (подреждане) в подполе 996/997d; като при това подполе 996/997q и подполе 996/997р са празни.

Ново поле 998 се създава и за запис за периодично издание, който няма поле 997 и позволява ръчно въвеждане на данни за фонда.

Подполето 998с се състои от 9 елемента, стойностите на които се определят автоматично (освен на елемент 7) на основата на данни от конкретни екземпляри от монографиите в полета 996 и конкретни томовете от периодични издания в полета 997.

Библиотеката може да редактира данни в подполе 998с ръчно, само в следните случаи: когато друга библиотека от системата COBISS регистрира данни за фонда на библиотека, която не принадлежи към системата, когато една библиотека поддържа данни за фонда в този запис в друга, различна от COBISS система или когато библиотеката регистрира данните за фонда в някой друг запис в рамките на COBIV. В тези случаи в елемент 7 на подполе 998с се въвеждат ръчно две цифри, разделени със запетая – брой на екземплярите за заемане за дома и брой на екземплярите за ползване в читалня.

Елементи и дължина

Подполе 998с има 9 елемента. Елементите 1, 2 и 7 са съставени от две части.

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ/ЧАСТ ОТ ЕЛЕМЕНТ			
с	елемент	част от елемент	Брой на екземплярите
	1	1 част	за заемане – за дома
		2 част	за заемане – читалня
	2	1 част	ограничено заемане – за дома
		2 част	ограничено заемане – читалня
	3		обработка се
	4		не се заема
	5		поръчано
	6		за обмен или дезидератум
	7	1 част	за заемане – за дома
		2 част	за заемане – читалня
	8		ползва се само в читалня
	9		инф. в библиотеката, в интернет или под печат

В модула *COBISS3/Фонд* елементите се показват с атрибутите на категориите **Поле 998** и **Материал** със следната структура: 0/0,0/0,0,0,0,+0-0,0/0,0,0. Елементите са разделени със запетая и означават броя на екземплярите за монографии или броя на томовете за периодични издания (с изключение на елемента 7, при който цифрите означават броя на екземплярите от периодични издания), които библиотеката притежава и могат да се заемат безусловно или с ограничения или не се заемат. Когато елементът се състои от две части, между цифрите се поставя знакът "/".

Тъй като стойностите се определят автоматично на основата на данните в полетата 996/997, няма ограничение по отношение на дължината на отделните елементи.

Условията и алгоритъма за въвеждане на стойностите на елементите са показани в таблицата *Методи за актуализиране на подполе 998с и отпечатване на данни за достъпността на фонда (Таблица I)*. С използването на алгоритъма за въвеждане на стойностите на елементите в подполе 998с, програмата проверява на кое условие отговаря всяко поле 996/997. Всяко условие се състои от 8 критерии за проверка:

- дали в подполе 996/997f има инвентарен номер
- дали в подполе 996/997d има сигнатура (подреждане)
- статуса, въведен в подполе 996/997q
- степента на достъпност, въведена в подполе 996/997p
- стойността на параметър (y) за заемане за дома, въведена в таблица pq
- стойността на параметър (z) за вида заемане в читалня, въведена в таблица pq
- дефинираната стойност на срока за заемане
- съдържанието в подполе 996/997u

Когато в таблицата е въведен критерий „всяка стойност“, може да се въвежда стойност по желание или да не се въвеждат данни. Условията се проверяват в следната последователност: първо се проверяват условията, въведени в първата колона на таблицата и ако те не са изпълнени, се проверяват условията от втората колона и т.н. докато се стигне до 16-тата колона.

Когато библиотеката има филиална структура, условията и алгоритъмът на въвеждане на стойностите на елементите в подполе 998с се прилагат на споделено ниво, само за екземплярите, чието вторично местоположение, въведено в елемента *l* на подполе 996/997d, съответства на означение за отдел от локалната кодова таблица *Вторично местоположение*.

Стойностите на съответните елементи в подполе 998с се променят автоматично когато:

- библиотеката добавя ново поле 996 или 997, или го заличава
- библиотеката добавя или заличава инвентарен номер в подполе 996/997f
- библиотеката добавя или заличава сигнатура (подреждане) в 996/997d
- библиотеката променя степента на достъпност в подполе 996/997p
- библиотеката променя статуса в подполе 996/997q
- По желание на библиотеката, IZUM може да промени вида на заемане в таблицата pq (y – за заемане за дома или z – за заемане в читалня) със съчетание от стойности в подполе 996/997p и подполе 996/997q (видовете заемане могат да бъдат: "0" – заемане без ограничения, "1" – заемане с ограничения, "2" – не се заема, "3" – самообслужването не е разрешено)
- По желание на библиотеката, IZUM може да въведе или заличи стойността "0" или "x" към параметрите за срок за заемане на отделни видове материали (по този начин, може да се

ограничава заемането на определени видове материали, независимо от стойностите в подполе 996/997p (освен p = 4) и стойността в подполе 996/997q).

- Библиотеката въвежда стойност "0" в подполе 996/997u (ограничение на заемането) (за да изключи заемането на отделен екземпляр, независимо от стойностите в подполетата 996/997p и 996/997q) или заличава стойността "0".

Всички библиотеки, в които подполе 998с съществува на споделено ниво, са изброени в COBISS/OPAC под „Сведения за фонда на библиотеките”.

При търсене в COBIB, данните за достъпността в библиотеките се показват в колоната *Достъпност на сведенията за фонда* при списъка на попаденията и в колоните *Може да се заема* и *Други сведения за фонда* при избрания запис. Показва се коментар за достъпността на сведенията за фонда в зависимост от това, стойността на кой елемент в подполе 998с е по-голяма от "0". Когато се показват коментари в списъка с попаденията, редът зависи от възходящата последователност на номера на елемента. Коментарът, който отговаря на стойността на първия елемент (*за заемане за дома*) се показва на първо място. Ако стойността на елемента е „0”, се показва коментарът, който съответства на втория елемент (*за заемане в читалня*) и т.н. Освен коментара, в колоните *Може да се заема* и *Други сведения за фонда* се показват и броят на екземплярите и съкращението *Екз.* или броят на томове периодични издания и съкращението *Т.* При библиотеки, в които данните за състоянието на фонда се показват на основата на ръчно въвеждане в елемент 7, съкращението *Екз.* до броя на екземплярите от периодични издания се показва при търсене в COBIB.

Когато се търси в локалната база данни на библиотеката, данните за статусите на отделните екземпляри се показват на основата на данните в модулите *COBISS2/Заемане* и *COBISS3/Заемане*. Те се показват в колоната *Статус за заемане* при списъка на попаденията и колоната *Статус на екземпляра* при избрания запис. Показват се същите коментари както при търсене в споделената база данни.

Връзките между данните за достъпността в резултатите от търсенето на споделено ниво в колоната *Достъпност на сведенията за фонда* и статусите за заемане на локално ниво в колоните *Статус за заемане* и *Статус на екземпляра* са показани в таблицата *Таблица на връзките между данните за достъпност на сведенията за фонда и статуси за заемане (Таблица 2)*.

Таблица 1: Метод за актуализиране на подполе 998с и показване на данни за достъпността на фонда

Conditions in the defining algorithm																				
IN / Sg	996/997 q	996/997 p	loan type - outside loan (y)	loan type - reading room loan (z)	time para- meters	996/997 u	998c 1 - 1st part (mon/ser)	998c 1 - 2nd part (mon/ser)	998c 2 - 1st part (mon/ser)	998c 2 - 2nd part (mon/ser)	998c 3 (mon/ser)	998c 4 (mon/ser)	998c 5 (mon/ser)	998c 6 (mon/ser)	998c 7 - 1st part (ser)	998c 7 - 2nd part (ser)	998c 8 (mon/ser)	998c 9 (mon/ser)		
1 yes / yes or no	any value except 1,+,-	any value	0 or 3	any value	not 0 or x or blank	not 0	No. of copies/vol.													
2 yes / yes or no	any value except 1,+,-	any value	any value	0 or 3	not 0 or x or blank	not 0	No. of copies/vol.													
3 yes / yes or no	any value except 1,+,-	any value	1	any value	not 0 all x all prazno	not 0		No. of copies/vol.												
4 yes / yes or no	any value except 1,+,-	any value	any value	1	not 0 or x or blank	not 0			No. of copies/vol.											
5 yes / yes or no	2,3,4	any value	2	2	not 0 or x or blank	not 0					No. of copies/vol.									
6 yes / yes or no	5,6,7,8,10 11,12,13, 14, blank	any value	2	2	not 0 or x or blank	not 0				No. of copies/vol.										
7 yes / yes or no	blank	4	any value	any value	0 or x or blank	any value	No. of copies/vol.													
8 yes / yes or no	blank	any value	any value	any value	0 or x or blank	any value				No. of copies/vol.										
9 yes / yes or no	blank	any value	any value	any value	any value	0				No. of copies/vol.										
10 yes or no / yes or no	1	any value	any value	any value	any value	any value							No. of copies/vol.							
11 yes or no / yes or no	+	any value	any value	any value	any value	any value								No. of copies/vol.						
12 yes or no / yes or no	-	any value	any value	any value	any value	any value								No. of copies/vol.						
13 no / yes or no	2,3,4	any value	any value	any value	any value	any value					No. of copies/vol.									
14 no / yes or no	blank, 6	4	any value	any value	any value	any value											No. of copies/vol.			
15 no / yes	blank	blank	any value	any value	any value	any value												No. of copies/vol.		
16 no / yes or no	5,6,7,8,10 11,12,13, 14, blank	any value	any value	any value	any value	any value						No. of copies/vol.							No. of copies/vol.	

Legend: • any value - indicates that the content can be anything, including blank; • blank - there is no content

Note: For libraries that have no COBISS/Loan, elements values will be defined on the basis of the default pq table, the library's time parameters table will be taken into consideration for time parameters. If the library does not have this table, then the time parameters 'not 0 or x or blank' will be considered.

99X d – СИГНАТУРА (ПОДРЕЖДАНЕ)

Подполето е предназначено за въвеждане на данни, които детайлно описват местоположението на документите в библиотеката. В библиотечната наука и практика за това е приет терминът сигнатура, който, за по-голяма яснота в контекста на *COBISS/OPAC*, е разширен до изрази сигнатура (подреждане).

Тъй като поредицата от въведени и изписани елементи означава точното и уникално местоположение на документа в библиотеката, правилното въвеждане на отделните елементи в сигнатурата е от изключително значение. От правилното въвеждане на елементите зависи осъществяването на всички изходи, в които тези данни фигурират (каталожни картички, сигнатурни етикети, инвентарна книга и др.). Изписването на тези елементи в *COBISS/OPAC* дава възможност на ползвателите да навигират при търсенето на материали в библиотеката.

От също толкова голямо значение е правилното въвеждане на втория индикатор - индикатор за подреждане в полета 996 или 997, което прави възможно правилното представяне на елементите в *COBISS/OPAC*.

Начинът на изписване на елементите на сигнатурата се определя на съвместна среща на отговорен представител на библиотеката и представител на IZUM когато библиотеката се включва в действителната среда на споделената каталогизация. Тогава библиотеката трябва да потвърди писмено протокола от срещата. На основата на този протокол се осъществява прилагането на софтуера за въвеждане (маски за въвеждане, локални предефинирани таблици, автоматични броячи) и на отделните модули на софтуера *COBISS/Изходи*.

Тъй като начинът на въвеждане на отделните елементи на сигнатурата е от съществено значение за съгласуваното функциониране на отделните модули на софтуера *COBISS*, необходимо е за всички по-късни промени да се съобщава в писмен вид.

Подполето може да съдържа не повече от 79 символа.

Елементи и дължина

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ			ДЪЛЖИНА
d		Сигнатура (подреждане)	
	l	Означение за вторично местоположение	10
	i	Вътрешно означение	7
	f	Формат	1
	n	Пореден номер	7
	s	Номерация в сигнатурата	15
	u	Индекс по УДК за подреждане на фонд на свободен достъп	25
	a	Автор или заглавие	25
	5	Заглавие	25
	x	Номерация в сигнатурата - означение за том	25
	d	Дубликат	3

Индикатор 1 се използва само при въвеждане на продължаващи издания. При въвеждане на монографии индикатор 1 не е дефиниран.

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ

И – означение за вторично местоположение

Елементът *И* – *означение за вторично местоположение* определя действителното местоположение в библиотеката (код на библиотеката) или институцията. Данните за вторично местоположение се проверяват чрез локалната предефинирана таблица.

В библиотеките, в които сведенията за заемането са разграничени по организационни единици (отдели, филиали), в елемента *И* задължително трябва да бъдат въведени данните за вторично местоположение в сигнатурата.

Тъй като в една организационна единица може да има едно или повече различни означения за вторично местоположение, за нуждите на модула *COBISS/Заемане* е необходимо в предефинирания списък да се добави връзката между означението за вторично местоположение и цифровите кодове на организационните единици след символа “#”.

Пример за предефинирана таблица в Обществената библиотека на Марибор:

NV	библиотека Nova vas#06
NVi	библиотека Nova vas – инф. служба#06
NVČ	библиотека Nova vas – читалня#06
Te	библиотека Tezno#17 (В организационната единица номер 06 като елемент на сигнатурата под означението за местоположение може да съдържа съкращенията NV, NVi или NVČ; а в организационната единица 17 може да има само едно означение - Te).

И – вътрешно означение

Елементът *И* – *вътрешно означение* определя физическото местоположение, т.е. подразделението на материала във вторичното местоположение (елемент *И*). Данните са от значение за големите библиотеки и библиотеките, които имат повече организационни единици. Данните за вътрешно означение се проверяват автоматично чрез локалната предефинирана таблица.

И – формат

За елемента *И* – *формат* се използват локални предефинирани таблици. При въвеждането се използват арабски цифри, които при визуализация на екрана обикновено се променят в римски.

Пример за локална предефинирана таблица:

1	18,5см до 25 см
2	25см до 35 см
3	35см до 45см
4	45 см и повече
5	некнижни материали - различни формати

\n – пореден номер

Поредните номера се въвеждат в цифров вид. Нулите в началото на цифрите трябва да се пропускат.

Когато в сигнатурата е включен елементът n - пореден номер, подполето сигнатура (подреждане) се проверява цялостно (всички елементи l, f, n, ... i, u, a, 5) според критериите за уникалност. Това означава, че всеки екземпляр от монографична публикация и всяка единица от продължаващо издание или друг материал трябва да има своя собствена сигнатура.

\s – номерация в сигнатурата**\x – номерация в сигнатурата – означение за том**

Начинът на въвеждане на номерацията в сигнатурата, елементите s и x за многотомни монографии зависи от това, дали се създава само един или няколко библиографски записа (виж COMARC/B, Описание на монографии в повече части), както и от начина на подреждане (по пореден номер или на свободен достъп).(виж примери 1, 2, 3, 4, 5 и 6).

При въвеждане на сигнатурите на продължаващите издания уникалност може да се постигне с въвеждане на годината в елемента s – *номерация в сигнатурата* (напр., за продължаващите издания това е годината на тяхното публикуване).

Освен за постигане на уникалност на сигнатурата, последователното изписване на елементите на сигнатурата s и x е важно и заради възможността за създаване на каталожни картички. В примерите 7 и 8 са показани начините на изписване на елементите на сигнатурата върху каталожните картички.

\u – индекс по УДК за подреждане на фонд на свободен достъп

Елементът съдържа индекс по УДК за подреждане на фонд на свободен достъп, който съвпада с подреждането на документа в библиотеката или означение за предназначение (C, P, M, L). Данните се проверяват автоматично чрез локалната предефинирана таблица.

\a – автор или заглавие**\5 – заглавие**

Елементът a обикновено съдържа цялата редна дума или част от нея (фамилно име и имена на автора).(виж пример 9).

Когато публикацията има повече автори или е анонимна, елементът 5 не се попълва.В останалите случаи той съдържа пълното заглавие или част от него (обикновено първата дума от заглавието) (виж Пример 10).

Тъй като тези данни се изписват на сигнатурните етикети, необходимо е дължината на съдържанието да бъде съобразена с размера на сигнатурния етикет. Обикновено елемент 5 се изписва под елемент a (може да се изпише и на същия ред).

\d – дубликат

В случаите когато документът е в повече екземпляри, уникалността на сигнатурата се постига с въвеждането на елемента *d* – *дубликат* в буквен или в цифров вид (арабски цифри).

Сигнатура в поле 998

Когато сигнатурата на продължаващото издание е еднаква за всички годишнини, тя може да се въведе само в поле 998. Въвеждането в подполе 998d е възможно само в съкратен вид, без разбиване на отделните елементи (*l*, *f*, *n*, *s*, *x*, *d*, *i*, *u*, *a*, 5). Подполето е индексирано заедно с другите сигнатури (от 996/997d). И затова може да се търси с префикс “SG=c” (напр., SG=cП 245). Ако отделните годишнини имат различни сигнатури или се налага сигнатурата да се търси или изписва като отделни елементи, тя трябва да се въведе в поле 997.

ПРИМЕРИ

1. А. Създава се един библиографски запис за подреждане по поредни номера:

200	0□	aKdo je Bourne eroman fRobert Ludlum g[prevedel Božidar Pahor]
215	□□	a2 zv. (337; 338 str.) d21 cm
675	□□	a820(73)-3
700	□1	aLudlum bRobert 4070
996	□1	dIA\l1\n129340\l1 f019904906 va
996	□1	dIA\l1\n129340\l2 f019904907 va
(Попълнени са следните елементи: l – означение за вторично местоположение, f – формат, n – пореден номер, x – номерация – означение за том.)		

2. А. Създава се един библиографски запис за подреждане по области на знанието:

200	0□	aKdo je Bourne eroman fRobert Ludlum g[prevedel Božidar Pahor]
215	□□	a2 zv. (337; 338 str.) d21 cm
675	□□	a820(73)-3
700	□1	aLudlum bRobert 4070
996	□2	dIA\l2\n129340\l1 f019904906 va
996	□2	dIA\l2\n129340\l2 f019904907 va
(Попълнени са следните елементи: l – означение за вторично местоположение, u – индекс по УДК за подреждане на фонд на свободен достъп, a – автор или заглавие, 5 – заглавие, x – номерация – означение за том.)		

3. В. Създават се повече библиографски записи – за подреждане по поредни номера:

200	0□	aBeli menihi <u>h</u> ≠ Knj. <u>≠ 1</u> iUstanovitev samostana epovest iz prve polovice XII. stoletja fIvan Zorec
675	□□	a886.3-3
700	□1	aZorec bIvan 4070
996	□1	d/Č\ſ1\ſ391969\ſ1 f019912979 vd (Попълнени са следните елементи: l – означение за вторично местоположение, f – формат, p – пореден номер, s – номерация в сигнатурата.)

4. В. Създават се повече библиографски записи – за подреждане по области на знанието:

200	0□	aBeli menihi <u>h</u> ≠ Knj. <u>≠ 1</u> iUstanovitev samostana epovest iz prve polovice XII. stoletja fIvan Zorec
675	□□	a886.3-3
700	□1	aZorec bIvan 4070
996	□2	d/Č\ſ886\ſaZOREC Ivan\ſ5Beli <u>1</u> f019912979 vd (Попълнени са следните елементи: l – означение за вторично местоположение, u – индекс по УДК за подреждане на фонд на свободен достъп, a – автор или заглавие, 5 – заглавие.)

5. С. Комбинация от примери А и В – запис за подреждане по поредни номера:

200	0□	aWerke, Artikel, Entwürfe <u>h</u> ≠ Bd. <u>≠ 1</u> iWerke, Artikel, literarische Versuche bis März 1843 fKarl Marx, Friderich Engels gherausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KpdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED
215	□□	a2 zv. (88; 1337 str.) d25 cm
225	2□	aGesamtausgabe fKarl Marx, Friedrich Engels v≠ Abt. <u>≠ 1</u>
327	10	0Vsebina: a≠ Teil ≠ 1: Text a≠ Teil ≠ 2: Apparat
675	□□	a141.82
700	□1	aMarx bKarl 4070
996	□1	d/Š\ſ2\ſ4567\ſ1/1\ſ1 f000009947 va
996	□1	d/Š\ſ2\ſ4567\ſ1/1\ſ2 f000009948 va (Попълнени са следните елементи: l – означение за вторично местоположение, f – формат, p – пореден номер, s – номерация в сигнатурата, x – номерация – означение за том.)

6. С. Комбинация от примери А и В – запис за подреждане по области на знанието:

200	0□	aWerke, Artikel, Entwürfe <u>h</u> ≠ Bd. <u>≠ 1</u> iWerke, Artikel, literarische Versuche bis März 1843 fKarl Marx, Friderich Engels gherausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KpdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED
215	□□	a2 zv. (88; 1337 str.) d25 cm
225	2□	aGesamtausgabe fKarl Marx, Friedrich Engels v≠ Abt. <u>≠ 1</u>
327	10	0Vsebina: a≠ Teil ≠ 1: Text a≠ Teil ≠ 2: Apparat
675	□□	a141.82
700	□1	aMarx bKarl 4070
996	□2	d/Š\ſ141\ſaMARX Karl\ſ5Werke <u>1/1\ſ1</u> f000009947 va
996	□2	d/Š\ſ141\ſaMARX Karl\ſ5Werke <u>1/1\ſ2</u> f000009948 va (Попълнени са следните елементи: l – означение за вторично местоположение, u – индекс по УДК за подреждане на фонд на свободен достъп, a – автор или заглавие, 5 – заглавие, x – номерация – означение за том.)

7. Начини за изписване на елементите на сигнатурата на каталожната картичка – 1 начин

l i f n / s d

Библиографско описание

l i \$ f / x

A I 129340

LUDLUM, Robert

Kdo je Bourne : roman / Robert Ludlum ; [prevedel Božidar Pahor]. – Murska Sobota : Pomurska založba, 1990 (Murska Sobota : Pomurski tisk). – 2 zv. (337; 338 str.) ; 21 cm. - (Zbirka Pesti)

Prevod dela: The Bourne identity

ISBN 86-7195-026-3

820(73)-312.4

A 019904906/1, A 019904907/2

8. Начини за изписване на елементите на сигнатурата на каталожната картичка – 2 начин

l i u a 5

Библиографско описание

l i \$ f / x

82 LUDLUM Robert Kdo

LUDLUM, Robert

Kdo je Bourne : roman / Robert Ludlum ; [prevedel Božidar Pahor]. – Murska Sobota : Pomurska založba, 1990 (Murska Sobota : Pomurski tisk). – 2 zv. (337; 338 str.) ; 21 cm. - (Zbirka Pesti)

Prevod dela: The Bourne identity

ISBN 86-7195-026-3

820(73)-312.4

A 019904906/1, A 019904907/2

9. Описание под авторска редна дума

200	0	a Gothic & renaissance bookbindings eexemplified and illustrated from the author's collection f E. Ph. Goldschmidt
675		a 686.11(091)"14/15" s 6
700	1	a Goldschmidt b Ernst Philip 4 070
996	2	d /K\u686\uaGOLDSCHMIDT Ernst\5Gothic\x1 f 197200177 va
996	2	d /K\u686\uaGOLDSCHMIDT Ernst\5Gothic\x2 f 197200177 va

10. Описание под заглавна редна дума

200	1□	a Enciklopedija Slovenije f [glavni urednik Marjan Javornik g izdelava zemljevidov in risb Geodetski zavod SR Slovenije, Ljubljana g izdelava grafikonov Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo, Ljubljana]
675	□□	a 908(497.12)(031) s 9
996	□2	d /Č\u908\uaENCIKLOPEDIJA\x1 f 098705271 va
996	□2	d /Č\u908\uaENCIKLOPEDIJA\x2 f 098805869 va

996/997 е – ПРЕНАСОЧВАНЕ НА БИБЛИОТЕЧНАТА ЕДИНИЦА

При основаването на нови организационни единици (филиали и отдели) често се налага в тях да се пренасочва определен фонд от библиотечни единици от други структурни звена на библиотеката. Тъй като данните за първоначалното (същинско) местоположение в подполе 99Xd, елемент *l* не трябва да се променят, за въвеждане на новото означение за местоположение, в което документите са пренасочени е определено подполе 996/997e. В такива случаи в подполе 996/997q не се въвежда код „5 – пренасочено”. Необходимо е да се подчертае, че в случаите на пренасочване на материалите към нова организационна единица не става дума нито за счетоводно отчисляване на документа от структурната единица, която го е пренасочила, нито за осъществяване на дарение на друга структурна единица. Тази процедура не се регистрира и като заемане между организационните единици.

Библиотечните единици, които са били пренасочени могат да останат на новото местоположение по-дълго време, а на първоначалното местоположение се връщат само когато се наложи да бъдат отчислени – в такъв случай кодът за означение на вторично местоположение в подполе е трябва да се премахне от подполе 996/997e.

Елементи и дължина

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ			ДЪЛЖИНА
е		Пренасочване на библиотечната единица	
	E	Означение за вторично местоположение	10
	D	Дата на пренасочването на библиотечната единица	8

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ

\E – означение за вторично местоположение

Изписването на означението за вторично местоположение в елемента E се проверява в предефинираната локална таблица от елементи *l* в подполе 99Xd.

\D – дата на пренасочването на библиотечната единица

Според стандарта ISO 2014 датата се въвежда във вида ”ГГГГППДД”. Изписването на датата се контролира автоматично. Когато вместо датата въведем символа “*”, автоматично се нанася текущата дата.

ПРИМЕР

1.

996	□ 2	d /Te\и886.3-313.1 f 000007857 e ENV\D19920601 (Библиотечната единица с означение за вторично местоположение <i>Te</i> е пренасочена към вторично местоположение <i>NV</i> .)
-----	-----	--

998 e – ИНДИКАТОР НА НАБАВЯНЕТО

В подполе 998e се въвежда индикатор за набавяне на абонираните към момента периодични издания, за периодични издания, които са планирани за абониране (дезидерата) и за пилотни броеве на периодични издания.

Данните се въвеждат в кодиран вид от единна предефинирана таблица:

2000	<i>периодичното издание е дезидерат за 2000 година</i>
2001	<i>периодичното издание е дезидерат за 2001 година</i>
2002	<i>периодичното издание е дезидерат за 2002 година</i>
2003	<i>периодичното издание е дезидерат за 2003 година</i>
2004	<i>периодичното издание е дезидерат за 2004 година</i>
2005	<i>периодичното издание е дезидерат за 2005 година</i>
2006	<i>периодичното издание е дезидерат за 2006 година</i>
2007	<i>периодичното издание е дезидерат за 2007 година</i>
2008	<i>периодичното издание е дезидерат за 2008 година</i>
2009	<i>периодичното издание е дезидерат за 2009 година</i>
2010	<i>периодичното издание е дезидерат за 2010 година</i>
2011	<i>периодичното издание е дезидерат за 2011 година</i>
2012	<i>периодичното издание е дезидерат за 2012 година</i>
2013	<i>периодичното издание е дезидерат за 2013 година</i>
93	<i>периодичното издание е дезидерат за 1993 година</i>
94	<i>периодичното издание е дезидерат за 1994 година</i>
95	<i>периодичното издание е дезидерат за 1995 година</i>
96	<i>периодичното издание е дезидерат за 1996 година</i>
97	<i>периодичното издание е дезидерат за 1997 година</i>
98	<i>периодичното издание е дезидерат за 1998 година</i>
99	<i>периодичното издание е дезидерат за 1999 година</i>
o	<i>абонирано към момента периодично издание</i>
sc	<i>пилотен брой на периодично издание</i>

Код “o” се въвежда автоматично на основа на данните за годината в подполе 998k.

Програмата проверява дали последният символ в последното подполе 998k на всяко поле 998 e “-”. В този случай програмата добавя в последното поле 998 подполе 998e със съдържание “o”. Ако в подполето вече е въведен друг код, програмата показва грешка. Ръчното въвеждане или премахване на кода “o” не се препоръчва.

При случаите на дезидерата, кодът за годината се въвежда ръчно. Когато периодичното издание, което е означено като дезидерат е абонирано, трябва в подполе 998k да се въведе годината и символът “-”. Това означава, че изданието е поръчано. Кодът в подполе 998e се актуализира автоматично. В случай на неосъществени предложения за абонамент (дезидерат за предишна година), трябва при прехвърляне на предложението за абонамент за предстоящата година кодът (годината) да се промени.

Подполето служи най-вече за търсене и заедно с подполе 001a се индексира с допълнителен индекс “RS=”(статус на записа). В институции, които предоставят информация за други институции, допълнителният индекс “RS=” при търсенето може да се комбинира със сигла (“SI=”), тъй като подполето 998e е “отдалечено“ от подполе 998b само с една дума. В подполето 998e и 998b може да се търси само в локалната база данни!

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

Select RS=o

(Търсене на абонирани към момента периодични издания

Информацията за кода на библиотеката не са от значение за търсене в локалните бази, които не предоставят информация за други институции.)

2.

Select SI=50003 (W) RS=o

(Търсене на абонирани към момента периодични издания в

СМК. Командата е валидна само за локалната база на СМК.)

3.

Select SI=50121 (W) RS=95

(Търсене на нереализирани поръчки (дезидерата) за 1995г. в институция със сигла 50121. Командата е валидна само за локалната база на NUK, където се дава информация за тази институция.)

996/997 f – ИНВЕНТАРЕН НОМЕР

Въвеждането на тези данни е задължително, ако библиотеката иска да подготви и използва инвентарни книги, списъци на отчисления и да автоматизира функцията заемане. Даните могат да се въвеждат ръчно или да се дефинират автоматично. Препоръчаната дължина на подполето е 9 символа. Максималната дължина е 11 символа. При въвеждане и промяна софтуерът винаги проверява уникалността на изписания номер. Съществуват няколко начина за изписване на инвентарните номера.

Най-често използваните начини са:

- Първият начин се използва при въвеждане на поредни номера (независимо от вида на материала, годината, набавянето) във фиксиран формат. Този начин е най-подходящ за нуждите на автоматизацията (с използване на бар код).
- Вторият начин се използва при въвеждане на номера в структура (виж пример 1):

БРОЙ НА ЦИФРИ	СТРУКТУРА
1	<i>номер на инвентарната книга (вид на документа, означение за местоположение/структурно подразделение, и т.н.)</i>
8	<i>пореден номер в инвентарната книга</i>

- Третият начин се използва при въвеждане на номера в структура (виж пример 2)

БРОЙ НА ЦИФРИ	СТРУКТУРА
1	<i>номер на инвентарната книга (вид на документа, означение за местоположение/структурно подразделение, и т.н.)</i>
4	<i>година на инвентарирането</i>
6	<i>пореден номер в инвентарната книга</i>

При продължаващите издания за всеки различен инвентарен номер се добавя по едно поле 997. В особени случаи (напр. ретроспективна обработка на продължаващи издания) съществува и възможност за въвеждане на променлива част на инвентарния номер. В такъв случай подполето е съставено от фиксирана част (инвентарен номер) и променливата част (допълнение-суфикс) (виж пример 3).

Определянето на инвентарния номер обикновено е автоматизирано. При въвеждането вместо номер се изписва символът “*” или първата цифра и символът “*” и се натиска клавиша RETURN. Броячът увеличава автоматично номера с единица. *Внимание:* всеки премахнат инвентарен номер остава неупотребен и не може да се използва отново автоматично, а само ръчно.

В модула *COBISS/Изходи*, под опцията инвентарна книга, неизползваните инвентарни номера може да се включат в поредицата на инвентарните номера, която може да се ограничава до въвеждане на първия и последния инвентарен номер.

При особени случаи, напр., когато институцията поддържа повече от десет отделни инвентарни книги, първите две цифри на инвентарния номер могат да означават номера на инвентарната книга.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

f100012567

(Цифрата 1 на първо място в подполе 996f може да означава напр. инвентарна книга за монографии или инвентарна книга на самостоятелно местоположение / структурно подразделение 1; поредният номер на физическата единица в инвентарната книга е 12567.)

2.

f21989000123

(Цифрата 2 на първо място в подполе 997f може да означава напр. инвентарна книга за продължаващи издания; следващите 4 цифри означават годината на инвентаризация 1989, следва поредният номер на физическата единица в инвентарната книга, който е 123.)

3.

996 □1 **d/Sf1\п7862 f200000625**996 □1 **d/Sf1\п7862\da f200000625.1**996 □1 **d/Sf1\п7862\db f200000625.2**

(Използване на променливата част на инвентарния номер при ретроспективно описване на публикации, когато няколко от тях имат един и същ инвентарен номер (редки и ценни издания))

99X g – ОБЩИ ДАННИ ЗА ФОНДА

Данните имат информативно значение най-вече за периодичните издания за информация на споделено ниво. В поле 998 се отбелязват кодовете за пълнота, за редовност на набавянето и за политиката на съхраняване.

Данните се отнасят за състоянието на всички екземпляри, за които се въвеждат сведения (номерация и хронология).

В подполе 996/997g се отбелязват предимно кодовете за вида на библиографската единица и за физическия носител.

Максималната дължина на полето е 18 символа.

Общите данни за състояние на фонда, взимствани от предговора на стандарт ISO/TC46/SC9-N34 се състоят от пет елемента:

Елементи и дължина

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ			ДЪЛЖИНА
g		Общи данни за фонда	
	t	Вид на библиографската единица	2
	o	Физическа форма	4
	c	Пълнота	1
	p	Редовност на набавянето	1
	r	Политика на съхраняване	1

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ

\t – вид на библиографската единица

Данните служат за идентифициране на съставната част на библиотечната единица, за която се отнасят общите данни за фонда и/или данните за обхвата на фонда:

a	първична библиографска единица
d	вторична библиографска единица: показалец
e	вторична библиографска единица: съпроводителен материал
s	вторична библиографска единица: приложение, специален брой
ra	първична библиографска. единица – репродукция
rd	вторична библиографска единица: показалец - репродукция
re	вторична библиографска единица: съпроводителен документ - репродукция
rs	вторична библиографска единица: приложение, специален брой - репродукция

Кодовете “d”, “e”, “s” се въвеждат когато се дават данни за състоянието на фонда за вторична библиографска единица (приложение, специален брой (тематичен брой, напр. специален, новогодишен), съпроводителен материал (напр. ръководство за ползване на CD ROM), показалец). След кода, който означава че става дума за вторична библиографска единица в подполе 997h се въвежда нейнота заглавие, а в подполе 997m – нейната номерация (виж пример 1). С кодовете “ra”, “rs”, “rd” и “re” се въвеждат данни

за състоянието на фонда за единици от същото издание, които са публикувани на друг носител и са репродукция (виж примери 2 и 3).

При наличие само на първична библиографска единица данните за вида на единицата не се въвеждат.

\o – физическа форма

Данните показват физическата форма на единицата, за която се отнасят общите данни за фонда и/или данните за състоянието на фонда. Кодовете са взимани от онези полета на блок 1XX, които се отнасят до физическата форма на материала.

Кодът за физическата форма по правило се въвежда на ниво библиографско описание. В поле 996/997 се въвежда само в случаите, когато в един запис едновременно са обработени няколко библиографски единици на различни физически носители (напр., мултимедия, комплекти, съпроводителен материал или приложение на друг носител и др.). Данните са предназначени за процедури, свързани с различните времеви параметри за отделните физически формати в модулите *COBISS2/Заемане* и *COBISS2/Изходи*.

За комплекти кодът за физическа форма се въвежда задължително. Видът на материала на водещата единица определя видът на материала на комплекта. Ако в поле 996 е въведена физическата форма за водещата единица, тя се прилага към целия комплект, а в противен случай се прилага видът на материала, определен от библиографското ниво на описанието. Кодът за всеки комплект се въвежда в елемента x на подполе 99Xd, а данните в подполе 99Xc се въвеждат в структурирана форма (виж примери 4, 5 и 6).

- Текст – физически характеристики

ad	<i>едър шрифт</i>
ae	<i>вестникарски шрифт</i>
af	<i>Брайлов и други шрифтове за слепи</i>
aj	<i>умален шрифт</i>
ar	<i>нормален шрифт</i>
b	<i>ръкопис</i>

- Видеоматериали

gaa	<i>филм на ролки</i>
gab	<i>филм в кутия</i>
gac	<i>филм в касета</i>
gad	<i>друг вид филм</i>
gbg	<i>диафилми в кутия</i>
gbh	<i>кадър</i>
gbi	<i>друг вид диафилм</i>
gbj	<i>диафилм на ролка</i>
gbk	<i>диапозитив, комплект диапозитиви, стереограф</i>
gbl	<i>прозрачно фолио</i>
gca	<i>видеокартридж</i>
gcb	<i>видеодиск</i>
gcc	<i>видеокасета</i>
gcd	<i>видеоролка</i>
gce	<i>електронен видеозапис (EVR)</i>
gcb	<i>видео DVD</i>

k	
gcbl	<i>Blu-ray</i>

• Графични материали

ka	<i>колаж</i>
kb	<i>чертеж</i>
kc	<i>рисунок (скица)</i>
kd	<i>фотомеханична репродукция</i>
ke	<i>фотонегатив</i>
kf	<i>фотопечат</i>
kh	<i>визуално изображение</i>
ki	<i>отпечатък</i>
kk	<i>технически чертеж</i>
kaa	<i>архитектурен чертеж</i>
kab	<i>обвивка на библиографската единица</i>
kac	<i>етикет (стикер)</i>
kad	<i>плакат</i>
kae	<i>пощенска картичка</i>
kaf	<i>поздравителна картичка</i>
kag	<i>таблица, табло, схема</i>
kah	<i>карти за игра</i>
kai	<i>учебна показна карта</i>
kaj	<i>графични материали за краткотрайно използване</i>

• Триизмерни артефакти и предмети

raa	<i>учебни помагала</i>
rab	<i>лабораторни и конструктурски материали</i>
rac	<i>образци, мостри, експонати (биологични и др.)</i>
rad	<i>фауна</i>
rae	<i>флора</i>
raf	<i>минерали</i>
rag	<i>микроскопски препарати</i>
rah	<i>пъзли</i>
rai	<i>инструменти и оборудване</i>
raj	<i>оръжия</i>
rak	<i>контейнери</i>
ral	<i>мебели</i>
ram	<i>превозни средства</i>
ran	<i>текстилни материали</i>
rao	<i>облекло</i>
rap	<i>игри и развлечения</i>
raq	<i>играчки</i>
rar	<i>кукли</i>
ras	<i>модел</i>
rat	<i>образци за моделиране</i>
rba	<i>диорами</i>
rbb	<i>копие / репродукция на художествено произведение</i>
rbc	<i>скулптури</i>
rbd	<i>декоративни предмети</i>
rbe	<i>индустриална продукция</i>
rbf	<i>машини</i>

rbg	<i>монети</i>
rbh	<i>медали</i>
rbi	<i>бижуeteria</i>
rbj	<i>артефакти</i>

• Картографски материали

ea	<i>атлас</i>
eb	<i>диаграма</i>
ec	<i>глобус</i>
ed	<i>географска карта</i>
ee	<i>модел</i>
ef	<i>профил</i>
eg	<i>дистанционна снимка</i>
eh	<i>част от карта</i>
ei	<i>изглед</i>
ej	<i>план</i>
f	<i>картографски документ, ръкопис</i>

• Нотни издания

c	<i>музикалии, печатни документи</i>
d	<i>музикалии, ръкописи</i>

• Звукозаписи – немусикални изпълнения

ia	<i>плоча</i>
ib	<i>лента (ролка)</i>
ic	<i>лента (касета)</i>
id	<i>лента (картридж)</i>
ie	<i>запис върху жица</i>
if	<i>цилиндър</i>
ig	<i>барабан (пианола или механичен орган)</i>
ih	<i>филм (озвучен филм)</i>
ii	<i>CD*</i>
ij	<i>DVD (звук)</i>

• Звукозаписи – музикални изпълнения

ja	<i>плоча</i>
jb	<i>лента (ролка)</i>
jc	<i>лента (касета)</i>
jd	<i>лента (картридж)</i>
je	<i>запис върху жица</i>
jf	<i>цилиндър</i>
ig	<i>барабан (пианола или механичен орган)</i>
jh	<i>филм (озвучен филм)</i>
ji	<i>CD*</i>
jj	<i>DVD (звук)</i>

• Микроформи

aga	<i>апретурна карта</i>
agb	<i>микрокартридж</i>
agc	<i>касетен микрофилм</i>

agd	<i>ролфилм</i>
age	<i>микрофиш</i>
agf	<i>микрофиш в касета</i>
agg	<i>микрокарта</i>
agh	<i>отрязък от микрофилм</i>
bg	<i>микроформи, ръкописи</i>

• Електронни ресурси (компютърни файлове)

la	<i>магнитна лента (1600 bpi)</i>
lb	<i>магнитна лента (6250 bpi)</i>
lc	<i>QIC2 (касета за PC)</i>
ld	<i>касета DAT</i>
le	<i>обикновена аудиокасета</i>
lf	<i>дискета 3 1/2 in</i>
lg	<i>дискета 5,25 in</i>
lh	<i>CD-ROM</i>
li	<i>онлайн</i>
lj	<i>DVD</i>

\с – пълнота

Кодът за пълнота, въведен в полета 996/997 се отнася до броя и/или годишнината, а кодът за пълнота, въведен в поле 998 се отнася за целия фонд на библиотеката.

Информацията за пълнотата на теченията на периодичните издания се въвежда предимно в поле 998 – Общи данни за състоянието на фонда по следния начин:

0	<i>(нула) няма информация</i>
1	<i>почти пълно течение (95% до 99%)</i>
2	<i>непълно течение (50% до 94%)</i>
3	<i>съвсем непълно течение или разпръснато на повече места (под 50%)</i>
4	<i>информацията не се ползва</i>
9	<i>пълно течение (100%)</i>

Данните представят обща информация за пълнотата на фонда на институцията. Стойността се основава на преценката на институцията за пълнотата на фонда в момента на въвеждането на данните.

Процентите, свързани със стойностите "1", "2" и "3" се използват за обща информация и не са задължителни. Ако издателят е публикувал 80 броя от периодичното издание, а институцията, която въвежда записа има само част от тях, напр., 60 (около 75%), кодът за данните за състоянието на фонда има стойност 2 – *непълно течение*. Когато поради непълнота на някои заглавия, отделни институции имат затруднения при въвеждането на данните за пълнота, трябва да въведат стойност „0 – *няма информация*”.

Монографии: Използват се стойности "1", "2", "3", но само за многотомни издания.

Периодични издания: Стойностите "1", "2", "3" и "9" се използват за всички библиотечни единици, които са на трайно съхранение. (освен когато няма информация).

\p – редовност на набавянето

Данните показват редовното постъпление на материалите в деня на въвеждане на информацията. Отнасят се предимно за периодичните издания.

0	<i>(нула) няма информация, информацията не се ползва</i>
4	<i>получава се редовно</i> В момента на въвеждането новите броеве се получават текущо.
5	<i>получава се нередовно</i> В момента на въвеждането по различни причини новите броеве не са влезли във фонда.

Монографии: Не се въвеждат данни.

Периодични издания: За всички периодични издания, които не са престанали да излизат, се използват стойностите “4” или “5” (освен когато няма информация).

\r – политика на съхраняване

Данните показват начина на съхраняване на материала в деня на въвеждането на състоянието на фонда. Те се отнасят за периодичните издания и може да се въвеждат в поле 998 – *Общи данни за състоянието на фонда* и в поле 996/997 за отделната физическа единица.

0	<i>няма информация</i>
1	<i>друг</i>
2	<i>съхранява се всичко, освен онова, което се обновява текущо</i>
3	<i>съхранява се един брой - мостра</i>
4	<i>съхранява се, докато не се замени с друг носител или нова версия (микрофиш, CD ROM)</i>
5	<i>съхранява се до подвързия, замяна на годишнината или инвентаризация</i>
6	<i>ограничено съхраняване (не се пазят трайно всички екземпляри)</i>
7	<i>не се съхранява (не се съхранява нито един екземпляр)</i>
8	<i>трайно съхраняване (съхраняват се всички екземпляри)</i>

Когато институцията съхранява трайно всички екземпляри на някоя единица, тези данни не се въвеждат.

Когато институцията съхранява само за ограничено време екземпляри на определена единица (напр. само от последните три месеца, само за текущата година) или съхранява само определен брой екземпляри (напр. всеки трети брой, последните два броя и т.н.), означението за политика на съхраняване ще бъде “6 – ограничено съхраняване”.

Когато институцията, след получаването на материалите, не съхранява нито един от регистрираните екземпляри, означението ще бъде “7 – не се съхранява”.

Монографии: Използват се стойности “2”, “4”, “5” или “8” или политиката на съхраняване изобщо не се отбелязва.

ПРИМЕРИ

1.

997	01	d /P\n1233\s1990/dod.1 f 200001421 gts r5 j Vol.\4 k 1990 h Moj mali vrt mšt. \1
997	01	d /P\n1233\s1991/pril.1 f 200001513 gts j Vol.\5 k 1991 h Vse o vrtu mšt. \8 (Приложението "Moj mali vrt" излиза като първо приложение, специалният брой "Vse o vrt" излиза като 8 пореден брой.)

2.

996	□2	d /P\51\аVIDAV Ivan\5Uvod f 019960456 va gtra (Описание на репродукция на първична монография.)
-----	----	--

3.

997	11	d /P\n78955\s1971 f 219710107 j Let.\13 k 1971 mkol. \1<št.\1-60_pril._61-120>+2<št.\121-240>+3<št.\241-354> o 19950726 p4 c1 gtra c9oagd (Описание на репродукция на една годишнина на периодично издание, възпроизведена на микрофилм от три ролки.)
-----	----	--

4.

001	□□	an bm cm d0
215	□□	a 1 disketa(PC), 1 videokaseta (VHS,PAL), 2 zv. (83; 226 str.) dv škatli, 5 x 25 x 33 cm
996	□2	c #019940271#1#1/4## d lČ\u68\аSULIČ Bojan\5Mentor\vk1 f 019940271 goar va
996	□2	c #019940271#1#2/4## d lČ\u68\аSULIČ Bojan\5Mentor\vk2 f 019940272 goar va
996	□2	c #019940271#1#3/4## d lČ\u68\аSULIČ Bojan\5Mentor\vd f 019940273 golf va
996	□2	c #019940271#1#4/4## d lČ\u68\аSULIČ Bojan\5Mentor\vk f 019940274 gogcc va
996	□2	c #019940275#2#1/4## d lČ\u68\аSULIČ Bojan\5Mentor\vk1 f 019940275 goar va
996	□2	c #019940275#2#2/4## d lČ\u68\аSULIČ Bojan\5Mentor\vk2 f 019940276 goar va
996	□2	c #019940275#2#3/4## d lČ\u68\аSULIČ Bojan\5Mentor\vd f 019940277 golf va
996	□2	c #019940275#2#4/4## d lČ\u68\аSULIČ Bojan\5Mentor\vk f 019940278 gogcc va
996	□2	c #019940279#3#1/2## d lČ\u68\аSULIČ Bojan\5Mentor\vk1 f 019940279 goar va
996	□2	c #019940279#3#2/2## d lČ\u68\аSULIČ Bojan\5Mentor\vk2 f 019940280 goar va (Описание на три комплекта. Първите два са пълни и съдържат две книги, дискета и видеокасета. Третият е непълен и съдържа само две книги. Първата книга е водещата единица и в трите комплекта.)

5.

001	□□	an br cm d0
215	□□	a 71 razliĉnih kock e 1 slikanica (15 str.)
300	1□	a Kocke in slikanica v škatli 56 x 47 x 11 cm
996	□1	c #219930352#1#1/2## d /P\n45613\vkock f 219930352 i 71 kock va
996	□1	c #219930352#1#2/2## d /P\n45613\vk f 019930327 gts \oar va
996	□1	c #219930353#2#1/2## d /P\n45613\vkock\da f 219930353 i 71 kock va
996	□1	c #219930353#2#2/2## d /P\n45613\vk\da f 019930328 gts \oar va (Описание на два комплекта от 71 кубчета с приложение (книжка с картинки))

6.

001	□□	an bm cm d0
215	□□	a 271 str. d 22 cm
215	□□	a 4 zvoĉne kasete

300	1□	aUčbenik in 4 zvočne kasete v škatli, 5 x 18 x 26 cm
996	□2	c#019960255#1#1/5## dlČ\u80\AKESSLER Tomaž\5Poslovna\xk f019960255 goar va
996	□2	c#019960255#1#2/5## dlČ\u80\AKESSLER Tomaž\5Poslovna\xzk1 f019960256 goic va
996	□2	c#019960255#1#3/5## dlČ\u80\AKESSLER Tomaž\5Poslovna\xzk2 f019960257 goic va
996	□2	c#019960255#1#4/5## dlČ\u80\AKESSLER Tomaž\5Poslovna\xzk3 f019960258 goic va
996	□2	c#019960255#1#5/5## dlČ\u80\AKESSLER Tomaž\5Poslovna\xzk4 f019960259 goic va
996	□2	c#019960260#2#1/5## dlČ\u80\AKESSLER Tomaž\5Poslovna\xk f019960260 goar va
996	□2	c#019960260#2#2/5## dlČ\u80\AKESSLER Tomaž\5Poslovna\xzk1 f019960261 goic va
996	□2	c#019960260#2#3/5## dlČ\u80\AKESSLER Tomaž\5Poslovna\xzk2 f019960262 goic va
996	□2	c#019960260#2#4/5## dlČ\u80\AKESSLER Tomaž\5Poslovna\xzk3 f019960263 goic va
996	□2	c#019960260#2#5/5## dlČ\u80\AKESSLER Tomaž\5Poslovna\xzk4 f019960254 goic va (Описание на два пълни комплекта, които съдържат учебник и четири аудиокасети. Учебникът определя вида на материала за целия комплект.)

996/997 h – ЗАГЛАВИЕ НА БИБЛИОГРАФСКАТА ЕДИНИЦА

Заглавието на единицата може да се използва, когато трябва да се посочи част от нея, съпроводителен материал или приложение и това е необходимо за тяхното идентифициране.

При описването на продължаващи издания това подполе се използва за въвеждане на заглавието на единицата в следните случаи:

- приложения (допълнение, специални броеве, показалци, притурки и др.), когато те се каталогизират заедно с основната библиографска единица, но се третираат отделно в данните за състоянието на фонда (отделно поле 997):
 - един идентификационен номер
 - отделно или общо сигниране
 - отделно инвентирание
 - отделно поле 997, което съдържа подполе 997h със заглавието на вторичната единица. (виж примери 1 и 2)
- заглавие в няколко издания, които се каталогизират като една библиографска единица, но се третираат отделно в данните за състоянието на фонда:
 - един идентификационен номер
 - отделно или общо сигниране
 - отделно инвентирание
 - отделно поле 997, което съдържа подполе 997h с означение за изданието (виж пример 3)

Съдържанието на подполе 996/997h се индексира заедно с другите заглавия (200acdi, 500a, 501a, 510a, 517a, 530a-540a) и затова може да се търси с префикса "TI=".

Подполе 997h е предназначено само за търсене и може да се повтаря само в случаите, когато в рамките на едно поле 997 се описват няколко неномерирани приложения. При подготвяне на изходи, данните за заглавието на единицата трябва да се въведат в подполе 997m, заградени между символите "< >" (COBISS/OPAC). Съдържанието на подполе 997m може да се визуализира само във вида, в който е въведено.

За други видове материали употребата на това поле още не е дефинирана.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

997	01	d /P\n1233\s1991 f200000514 j Vol.\7 k 1991 m št.\1-9
997	01	gts d /P\n1233\s1991/dod.1 f200000515 j Vol.\7 k 1991 h Vse o vrtu m št.\1-3
997	01	gts d /P\n1233\s1991/dod.2 f200000516 j Vol.\7 k 1991 h Pomladna dela m št.\1-4

(Вторичните библиографски единици, озаглавени "Vse o vrtu" и "Pomladna dela" имат собствена номерация и затова полетата 997 са повторени.)

2.

997	01	d /P\n3507\s1991 f100001514 j Vol.\3 k 1991 h Moj mali vrt m br.\1-6+pril.<Moj mali vrt>
-----	----	---

(Вторичната библиографска единица, озаглавена "Moj mali vrt" няма номерация.)

Допълнителни примери виж в Приложение С.

3.

997	21	d /P\n1233\s1991 f200000516 j God.\9 k 1991 m br.\1-9
997	21	d /P\n1233\s1991/šu.izd. f200000517 j God.\9 k 1991 h Šumadijsko izdanje m br.\1-9

(Заглавия в няколко издания.)

996/997 i – ОБХВАТ НА БИБЛИОГРАФСКАТА ЕДИНИЦА

Данните се отбелязват за такива единици, за които няма означения. Използват се предимно за монографии и при обработка на издания с подменящи се страници. Периодичните издания обикновено имат специални означения (номерация или хронология). Обхватът представлява изчерпателно изреждане на всички части, които са свързани с един и същ термин (том., год., бр., №., и др.) и показват специфичен вид на материала. При единици, които са съставени от голям брой части, техният брой може да се посочи приблизително. Когато единицата се състои от една част и нейното заглавие е посочено, обхватът не се посочва.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

996	□1	i2 avdio kaseti (Библиографската единица се състои от 2 аудиокасети.)
-----	----	--

2.

996	□1	i5 microfišev (Библиографската единица се състои от 5 микрофиша.)
-----	----	--

3.

996	□1	i179 listov (Библиографската единица се състои от 79 листа.)
-----	----	---

4.

996	□1	ica. 1000 enot (Библиографската единица се състои от около 1000 отделни части.)
-----	----	--

5.

997	01	i2 mapi (Библиографската единица се състои от 2 папки.)
-----	----	--

6.

215	□□	a71 razliĉnih kock e1 slikanica (15 str.)
300	1□	A Kocke in slikanica v škatli 56 x 47 x 11 cm
996	□1	c#019930352#1#1/2## d/P\n45613\kock f019930352 i71 kock va
996	□1	c#019930352#1#2/2## d/P\n45613\k f019930327 gts\oar va

997 j – НОМЕРАЦИЯ – ВТОРО НИВО (ГОДИШНИНА)

Въвеждат се данните за продължаващите издания и не се пренасят на споделено ниво. Най-често в това поле се въвежда годишнината.

Преди номерация – второ ниво се въвежда означението на номерацията на второто ниво. (напр., God., Vol. и др.) и пунктуационният символ “\”, който разделя текста от цифровите данни. Означението на номерацията на второ ниво се въвежда за нуждите на визуализацията. (виж пример 1).

Подполетата, в които се отбелязват данни за номерация и хронология на продължаващите издания, (997l jmk) са представени в модула COBISS/OPAC. Тъй като този програмен модул е предназначен за най-широк достъп, въвеждането на данни в тези подполета изисква особено внимание и прецизност.

При визуализиране (каталожни картички, екрани на *COBISS/OPAC* и др.) на подполета 997l jmk пунктуационният символ “\” се замества от интервал, а означението за номерация се изписва така, както е въведено. (напр. Год. 2 , кн. 3 (1981), № 1-10). Символът за съкращение “.” не се допълва автоматично и трябва да се въведе ръчно, за да се визуализира в описанието.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕР

1.

997 01 d/P\3\142\51990 f010001025 jVol.\5 k1990 mNo.\1-8
--

997/998 k – ГОДИНА

Въвеждат се данни само за периодични издания.

В подполе 997k се въвежда само една година или две последователни години, разделени с коса черта (напр., 2005/2006) (виж пример 1, 2).

На споделено ниво въвеждането е задължително. Данните за годината се въвеждат ръчно в подполе 998k в съкратен вид, съответстващ на кода за пълнота. При това се използват означенията за подреждане на отделните години и интервали.

За въвеждане на годината в подполе 998k се допускат следните варианти:

- година1- година 2
Означава началната и крайната година, регистрирани за фонда на периодичното издание. Година2 трябва да бъде по-голяма от година 1. **k1976-1988**
- година 1-
Означава началната година, регистрирана за фонда на периодичното издание. Символът “-” без последваща година означава, че периодичното издание излиза текущо и институцията е абонирана за него. **k1985-**
- година 1
Означава годината на регистрацията на данните за фонда за периодичното издание. То вече не се публикува или институцията е прекратила абонамента си за него. **k1985**
- година 1/ година 2- година 3/ година 4
Означава завършен период на отбелязване за фонда за периодичното издание. Година1/година2 представлява началната преходна година, а година3/година4 е последната преходна година. Година3 трябва да бъде по-голяма или еднаква с година2. Година2 трябва да бъде най-малко с една и най-много с 9 години по-голяма от година1. Същото важи и за преходната година3/година4. **k1983/1984-1989/1990**
- година 1/ година 2-
Означава началната(ите) година(и) за регистрацията на фонда на периодичното издание. Символът “-” без последваща година означава, че публикацията още излиза и институцията е абонирана за нея. Година2 трябва да бъде най-малко 1 или най-много 9 години по-голяма от година1. **k1980/1981-**
- година 1/ година 2
Означава последната завършена преходна година за регистрацията за фонда на периодичното издание. Периодичното издание е престанало да излиза или институцията вече не е абонирана за него. Година2 трябва да бъде най-малко 1 или най-много 9 години по-голяма от година1. **k1989/1990**

Прекъсвания на данните за фонда (годините) се отразяват с повтаряне на подполе 998k.

Преди първото подполе 998k трябва да се разположи елементът *с – пълнота* от подполе 998g. Данните, въведени в подполе 998g са валидни за всички следващи подполета 998k до следващото подполе 998g или до края на полето. За всяко ново сведение за пълнота (различно от предходното) са необходими две нови подполета 998g и 998k.

Когато институцията разполага с повече екземпляри (броят на екземплярите е по-голям от 1), данните на споделено ниво (998) се отнасят за най-пълния екземпляр, който се използва за МЗС (виж примери 3, 4, 5).

Когато годината, за която периодичното издание е издадено, се различава от годината на издаване, в полето 997 се добавя и годината на издаването в остри скоби “< >” (виж пример 3).

Подполетата, в които се отбелязват данни за номерацията и датирането на периодичните издания (997jmk) се визуализират и в модула *COBISS/OPAC*. Тъй като този модул е предназначен за най-широк достъп, попълването на тези подполета изисква особено внимание и прецизност.

Препоръчва се при представянето на споделено ниво в подполе 998 на данните за пълнота на периодичното издание (елемент *с- пълнота* на подполе 998g), които се отнасят за една или повече години, информацията в подполе 998к се да въвежда в **НАЙ-СЪКРАТЕН ВИД**.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

997	01	d/P\п333 f300002422 jVol.\5 k1990 mbr.\1-8
-----	----	--

2.

997	01	d/P\п14562 f219930123 jVol.\3 k1992/1993 mbr.\1-12
-----	----	--

3.

998	□1	a19910210 b20001 c0 gc9 k1950-1980 k1982-
-----	----	---

4.

998	□1	a19910805 b40001 c0 gc2 k1972-1976 k1978-1979 gc1 k1980-1982 gc2 k1983 gc1 k1984-1989 gc2 k1990-
-----	----	---

5.

998	□1	a19910709 b10000 c0 gc9 k1950/1951 gc3 k1952/1953-1955/1956 gc1 k1958/1959-
-----	----	--

6.

997	21	d/P\п423 f219900231 c1 gc9 k1990<izšlo 1989> (Публикувано през 1989.)
-----	----	--

997 1 – НОМЕРАЦИЯ – ТРЕТО НИВО

Въвеждат се данни само за продължаващи издания, и то само в поле 997.

Данните се въвеждат, само ако съществуват повече от две нива на номерацията. (напр., Год.2, кн.3, № 1).

Преди номерацията на трето ниво се въвежда означението за номерация на трето ниво и пунктуационният символ “\”, който разделя текста и цифровите данни. Означението за номерация на трето ниво се въвежда за нуждите на представянето (виж пример 1).

Подполетата, в които се отбелязват данни за номерацията и датирането на продължаващите издания (997ljmk) се визуализират в модула *COBISS/OPAC*. Тъй като този модул е предназначен за най-широк достъп, въвеждането на данни в тези подполета изисква особено внимание и прецизност.

При визуализиране (каталожни картички, екрани на *COBISS/OPAC* и др.) на подполета 997ljmk пунктуационният символ “\” се замества от интервал, а означението за номерация се изписва така, както е въведено (напр. Год. 2 , кн. 3 (1981), № 1-10). Символът за съкращение “.” не се допълва автоматично и трябва да се въведе ръчно, за да се визуализира в описанието.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕР

1.

997 01 k1981 lLet.\2 jknj.\3 mšt.\1-10
--

996 m – ИЗТОЧНИК НА ДАННИТЕ

Кодът “с3 – *пренос от COBISS3*“, въведен в подполе 996m означава, че набавянето на материала е било регистрирано чрез програмния модул *COBISS3/Набавяне* и всички въведени данни в поле 996 са пренесени или допълнени от модула *COBISS/Набавяне*. Тъй като кодът се въвежда или добавя автоматично, той не се въвежда или коригира ръчно.

Кодът “с3” се въвежда в поле 996m:

- след подготвяне и изпращане на поръчка в програмния модул *COBISS3/Набавяне*, тъй като в библиографския запис на локалната библиографска база данни за всяко оформяне на поръчка в поле 996 автоматично се попълват подполетата 996q – *Статус*, 996t – *Дата на статуса* и 996m – *Източник на данните* (виж пример 1);
- след приключване на доставката в модула *COBISS3/Набавяне*, когато съществуващото поле 996, което включва подполетата 996 q- *Статус*, 996t – *Дата на статуса* и 996m – *Източник на данните*, се изтрива от записа с определен COBISS.XX-ID. След това за всеки отделен получен екземпляр се подготвя ново поле 996, в което автоматично се въвеждат елементът *l* – *означение за вторично местоположение* на подполе 996d – *сигнатура (подреждане)* и подполетата 996v – *Начин на набавяне*, 996w – *Предназначение на набавянето*, 996x – *Номер и дата на поръчката*, 996y – *Номер и дата съпроводителния документ*, 996q – *Статус*, 996t – *Дата на статуса*, 996z – *Доставчик* и 996m – *Източник на данните*, ако преди това не са съществували (виж пример 2);
- след въвеждане на плащане на фактура в модула *COBISS3/Набавяне*, където за всяка отделна фактура в поле 996 на съответния библиографски запис могат да се добавят подполетата 9961 – *Номер и дата на фактурата*, 9963 – *Стойност (по фактура)*, 9964 – *Финансираща институция*, 9967 – *Номер и дата на служебната фактура*, 996m- *Източник на данните*, ако преди това не са съществували (виж пример 3);
- когато в модула *COBISS3/Набавяне* документът е означен като изчерпан и в библиографския запис от локалната база данни е подготвено поле 996, в което автоматично се попълват подполетата 996m – *Източник на данните*, 996q – *Статус* (въвежда се код “12”- *изчерпан*), 996 t- *Дата на статуса* и 996z – *Доставчик* (виж пример 4).

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

996	□2	q1 t20020510 mc3 (Автоматично попълване на подполета в поле 996 при подготвяне на поръчка в модул COBISS3/Набавяне.)
-----	----	--

2.

996	□2	dl/OK mc3 q2 t20020510 va wa xb02-00173\e20020510 yg02-00106/1/OK/2\h20020515 2CZ (Автоматично попълване на подполетата в поле 996 при приключване на фактурата в модул COBISS3/Набавяне.)
-----	----	--

3.

996 □2 **d/OK mc3 q2 t20020510 va wa xb02-00173\е20020510 yg02-
00106/1/OK/2\h20020515 2CZ 1m127/02\q20020520 3SIT 3.743,25 4MZK-
KNJIGE 7102-00073\220020521**

*(Автоматично попълване на подполета в поле 996 след въвеждане на
плащането на фактурата в модул COBISS3/Набавяне).*

4.

996 □2 **mc3 q12 t20020513 2DZS**

*(Автоматично попълване на подполета в поле 996 след отбелязване в модул
COBISS3/Набавяне, че библиографската единица е изчерпана.)*

997 m – НОМЕРАЦИЯ – ПЪРВО НИВО (БРОЙ)

Данните за продължаващи издания се въвеждат само в поле 997. В рамките на подполето могат да се използват няколко пунктуационни знака:

"\" означение за номерация

Преди символа "\"" се изписва означението за номерация – първо ниво (напр, бр., No. и др.), което се въвежда за нуждите на представянето.

997	11	jVol.\3 k1990 mNo.\8-10
-----	----	-------------------------

Непрекъснатата поредност на състоянието на фонда може да се означа с пунктуационните символи "-", "+", "_". От стойностите на индикатор 1 – индикатор за подвързия – зависи кой символ се използва.

„-“ непрекъснатата поредност

Номерацията е текуща (непрекъсната), налични са всички броеве в описания интервал от – до.

Индикатор 1 = "0"

Когато стойността на индикатор 1 е "0", броевете "от – до" не са подвързани – може да се заема всеки брой поотделно.

997	01	jVol.\4 k1992 mNo.\1-3 (Може да се заемат броеве 1, 2 или 3.)
-----	----	--

Индикатор 1 = „1“

Когато стойността на индикатор 1 е "1", в подполе 997m съществуват подвързани и неподвързани томове (библотечните единици, които могат да се заемат, са отделени със знак "+"). Да предположим, че в края на годината са подвързани броеве от 1 до 13 и отделно броеве от 14 до 24. Ако в течение на годината стойността на индикатор 1 е била "0" (заемали са се единични броеве), сега стойността на индикатор 1 трябва да се промени на "1".

997	11	jVol.\7 k1991 mšt.\1-13+14-24 (Броевете от 1 до 13 и от 14 до 24 са подвързани в отделни книжни тела и могат да се заемат две библиотечни единици.)
-----	----	--

Индикатор 1 = „2“

Когато стойността на индикатор 1 е "2", всички томове в интервала "от – до" са подвързани заедно и не могат да се заемат поотделно.

997	21	jVol.\2 k1990 mNo.\1-24 (Може да се заема само целият комплект като 1 тяло – номера 1 до 24.)
-----	----	--

Непрекъснатата поредност може да се въвежда чрез пунктуационен знак "-", само когато номерацията нараства последователно (с по 1 брой). Ако номерацията не расте последователно, всеки брой трябва да се въвежда поотделно, а отделните томове да се разделят със символа "+" (когато томовете не са подвързани), съответно със символа "_"

(когато томове са подвързани заедно)

997	21	jVol.\1 k1991 mNo.\1-3_4/5_6-12 (Може да се заема само цял комплект броеве - от 1 до 12, брой 4/5 е двоен.)
-----	----	---

"+" непрекъснатата поредност

Индикатор 1 = "0"

Когато номерацията не нараства последователно с 1 единица (например заради комбинации от двойни или специални броеве), отделните броеве се свързват със символа "+" (вместо с "-")

997	01	jGod.\3 k1980 mbr.\1,3-6+jun+7/8+9-12 (Единиците 1, 3, 4, 5, 6, jun, 7/8, 9, 10, 11 или 12 могат да се заемат поотделно.)
-----	----	---

"+" непрекъснатата поредност

"_" непрекъснатата поредност

Индикатор 1 = "1"

Стойността на индикатор 1 е "1" когато някои от томове в подполе 997m са подвързани, но не в едно тяло. При промяна на стойността на индикатора от "0" на "1" символът "+" остава непроменен, само когато томове, които той разделя са подвързани самостоятелно (ако са подвързани заедно, символът трябва да се замени с "_").

997	11	jGod.\30 k1980 mbr.\1,3-6_jun+7/8_9-12 (Броеве 1, 3-6_jun са подвързани отделно от броеве 7/8_9-12, Могат да се заемат две единици.)
-----	----	--

Индикатор 1 = "2"

Стойността на индикатор 1 е "2" когато всички томе в подполе 997m са подвързани заедно. При попълване на стойност "2" всички символи "+" трябва да се променят със символ "_"

997	21	jGod.\30 k1980 mbr.\1,3-6_jun_7/8_9-12 (Може да се заема само целият комплект броеве.)
-----	----	--

„" липса

Прекъснатата поредност.

997	01	jLet.\5 k1992 mšt.\ ,3-5 (Примерът показва прекъсване в началото. Прекъсването можем подробно да обясним в забележките в остри скоби < > (< бр. 1 и 2 не е получен > или <брой 1 не е отпечатан, брой 2 не е получен>). Могат да се заемат библиотечни единици 3, 4 или 5.)
-----	----	--

997	01	jLet.\7 k1991 mšt.\ 1-4,6-10 (Могат да се заемат единици 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 – бр.5 е липса.)
-----	----	--

997 11 jVol.\7 k1991 mšt.\1-4,6+7-10
(При подвързване на броеве от 1 до 6 в едно тяло и броеве от 7 до 10 в друго тяло, стойността на индикатор 1 трябва да поставим на "0" и да променим записа в подполе т. От записа личи прекъсване между броеве 4 и 6. Могат да се заемат две тела.)

997 11 jVol.\7 k1991 mšt.\1-4,6-10
(При подвързване на броеве от 1 до 4 в едно тяло и броеве от 6 до 10 в друго тяло (т.е. броевете разделени на мястото на прекъсването на поредността) – се попълва стойност '1' на индикатор 1 и се променя записа за томовете в подполе 997т. От записа личи прекъсване на набавянето, но не е ясно защо липсва том 5 (не е излязъл, не е получен и т.н.). Можем да си помогнем с въвеждане на забележка в остри скоби < > (напр., <брой 5 не е получен>). Както в предходния случай, могат да се заемат две тела.)

997 21 jVol.\7 k1991 mbr.\1-4,6-10
(При подвързването на всички броеве в едно тяло, стойността на индикатор 1 трябва да бъде "2". От записа в подполе 997т личи прекъсване в набавянето. Може да се заема едно тяло.)

„;” липса

не е издадено.

997 01 jLet.\2 k1992 mšt.\;3-4
(Това е пример, при който първите броеве на някоя годишнина не са били издадени. Прекъсването може подробно да се обясни в забележка в остри скоби < >. (<бр.1/2 не е издаден>, или <бр.1 не е издаден, бр.2 не е получен>) Могат да се заемат библиотечните единици 3 и 4.)

997 11 jVol.\3 k1991 mNo.\ 1-4+5;7-10
(При подвързването на броеве от 1 до 4 в едно тяло и броеве от 5 до 10 в друго тяло, стойността на индикатор 1 трябва да бъде "1" и да се промени записът на томовете в подполе 997т. От записа се вижда, че брой 6 не е бил издаден. Могат да се заемат две библиотечни единици.)

997 11 jVol.\3 k1991 mNo.\ 1-5+7-10
(При подвързването на броеве от 1 до 5 в едно тяло и броеве от 7 до 10 в друго тяло (т.е. броевете са разделени на мястото на прекъсването на поредността) – стойността на индикатор 1 трябва да бъде "1" и да се промени записът на томовете в подполе 997m. От записва личи, че има прекъсване, но не е ясно защо брой 6 липсва (не е бил издаден, не е получен и т.н.). Можем да си помогнем с въвеждане на забележка в остри скоби < >. (напр., <бр.6 не е издаден>). Като в предходния случай и тук могат да се заемат две библиотечни единици.)

997 21 jVol.\3 k1991 mNo.\ 1-5;7-10
(При подвързването на всички томовете в едно тяло стойността на индикатор 1 трябва да бъде "2". От запис на томовете в подполе 997m се вижда, че том 6 не е бил издаден. Може да се заема една библиотечна единица.)

„/” обединена номерация

Означава двойно номериране (за двойни броеве), напр. 1/2 или 5/6 и пр.

997 01 jGod.\5 k1991 mbr.\1/2-5/6
(Номерацията нараства с една единица - един двоен брой Библиотечните единици 1/2 , 3/4 или 5/6 могат да се заемат поотделно.)

997 21 jGod.\5 k1991 mbr.\1/2-5/6
(Номерацията нараства с една единица - един двоен брой. Могат да се заемат всичките три двойни броеве заедно.)

997 01 jVol.\8 k1991 mbr.\1/3+4/6+7/9+10/12
(Номерацията не нараства с една единица. Може да се заема всеки един троен брой поотделно.)

997 01 jVol.\8 k1991 mbr.\1-3+4/5
(Могат да се заемат поотделно библиотечните единици 1, 2, 3 и двойният брой 4/5.)

“=” алтернативна номерация

Означава алтернативна (двойна) номерация. Номерацията след знака “=” има само информативен характер.

997 01 jVol.\2 k1990 mNo.\5-10,13=20-25,28
(Могат да се заемат само единици 5,6,7,8,9,10 и 13; единицата с номерация 20 например, не може да се земе, защото това е алтернативно означение за номер 5.)

“()” отделяне на номерацията от датирането

Датирането на броя се отделя от номерацията с кръгли скоби "()". Датирането се въвежда само като информация и не може да се използва като параметър за търсене.

997	01	jLet.\3 k1985 mšt.\501(1.jan)-866(31.dec) (Могат да се заемат всички единици с номера от 501 до 866.)
-----	----	--

“[]” данните не са взети от библиотечната единица

Означава данни, които не са взети от оригинала.

997	01	jLet.\30 k1991 mšt.\1-7+[8]+9-12 (Могат да се заемат единици 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11 или 12.)
-----	----	--

„#” очакват се следващи броеве

Символът “#” в края на подполе 997m означава, че се очакват следващи броеве на изданието. Той има информативен характер и е предназначен само за търсене.

997	01	jLet.\6 k1992 mšt.\1-2# Получени са първите два броя от шестата годишнина, очакваме следващите броеве.)
-----	----	--

“< >” забележки (COBISS/OPAC)

С оглед на достъпния характер на информацията е добре критериите и текстовете да са уеднаквени.

997	01	jLet.\30 k1980 mšt.\1-13<št. 11 je poškodovana> (Могат да се заемат единици от 1 до 13, включително брой 11, който е дефектен. Забележката се изписва в програмния модул COBISS/OPAC.)
-----	----	---

“<< >>” служебни забележки

997	01	jLet.\11 k1992 mšt.\1-4<<Rekl. za št. 5>> (Могат да се заемат единици от 1 до 4. Забележката за рекламация за брой 5 не се изписва в програмния модул COBISS/OPAC.)
-----	----	--

Неномерирани приложения се въвеждат чрез логическо име, което може да съдържа само думи, цифри, символите “[]” и “.”. Логическото име трябва да се изписва без интервали, а дължината му да е най-много 10 символа (виж пример 1 и примерите в Приложение С).

В подполето не могат да се повтарят нито номер, нито логическо име (виж. пример 2).

Ако продължаващото издание няма номерация, а само датиране, има смисъл да се определи служебна номерация за нуждите на заемането (виж пример 3).

За продължаващи издания, които излизат годишно и нямат номерация на ниво брой, попълването на подполе 997m не е необходимо. Стойността на индикатор 1 трябва да бъде “0” (виж примери 4, 5).

Подполетата, в които се отбелязват данни за номерацията и датирането на продължаващите издания (997l jmk) се изписват и в модула COBISS/OPAC. Тъй като модулът е предназначен за най-широк достъп, попълването им изисква особено внимание и прецизност.

Подполета и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

997	01	jLet.\6 k1990 mšt.\1-2+feb+3-12 <i>(Могат да се заемат броеве 1, 2, feb., 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. За февруари, освен редовния брой е излязъл и неномериран брой, който се въвежда с логическото име "feb.".)</i>
-----	----	---

2.

997	01	jLet.\8 k1991 mšt.\1-6+pril1+7-12+pril2 <i>(Пример за въвеждане на логически имена)</i>
-----	----	---

3.

997	01	jLet.\12 k1992 mšt.\[1](3.jan)+[2](4.jan)+[3](6.jan) <i>(Могат да се заемат броеве 1, 2 или 3.)</i>
-----	----	---

4.

997	01	ILet.\3 jknj.\2 k1991
-----	----	------------------------------

5.

997	01	jLet.\9 k1990
-----	----	----------------------

99X n – ЗАБЕЛЕЖКИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА

В поле 998 се въвеждат данни във вид на забележки, предназначени за споделено ниво. Забележките в поле 998 могат да съдържат най-много 50 символа.

Всички забележки, които се отнасят до цялата област на данните за състоянието на фонда, трябва да се включват само в една област на забележките в поле 997 или 996. Максималната дължина на подполето е 79 символа.

Забележките могат да съдържат данни като ограничен достъп, физическо състояние и т.н. Ако данните вече се намират в блока за идентификация на библиографската единица или на друго място в данните за състоянието на фонда, не е нужно да се повтарят в областта на забележките за фонда. В областта на забележките за фонда не трябва да се въвеждат данни, отнасящи се до формалното библиографско описание, освен когато става дума за пояснение.

Когато се номерират отделно части от библиографската единица, които не съществуват във фонда на библиотеката или се означа прекъсване в излизането или номерацията, забележките може да се въведат в областта на забележките за фонда.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

998	□□	c0 gс2 k1989 n Повпрашujemo по: Vol.3, 1.1989, No.4 (<i>Гърси се Vol. 3, 1.1989, No.4. от периодичното издание.</i>)
-----	----	--

2.

997	01	c0,1,- df2\п3115\с1987 f300007483 k1987 l Let.\2 j knj.\3 m No.\1-3,5-12 n Let.2, knj. 3,1.1.1987, No. 4 (<i>Липсва следният брой Let.2., knj. 3, 1.1.1987, No.4.</i>)
-----	----	--

3.

996	□1	df2\п1223 f100002003 n manjka str. 345 (<i>Липсва с. 345.</i>)
-----	----	--

4.

996	□1	df2\п4031 f100003034 n Na pergamentu. Plustracije in deli robov ročno obarvani. (<i>Библиографската единица е отпечатана на пергаментова хартия. Илюстрациите и части от корицата са оцветени ръчно.</i>)
-----	----	---

996/997 o – ДАТА НА ИНВЕНТИРАНЕ

Според стандарта ISO 2014 данните се въвеждат във вида „ГГГГППДД”. Въвеждането на датата се контролира автоматично. Ако вместо дата се въведе символа “*”, автоматично се изписва текущата дата.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕР

1.

997	01	d/Č\ f2\n18110\s1999 f019990221 o19990523 k1999 mšt.\1-12 p4
-----	----	--

996/997 p – СТЕПЕН НА ДОСТЪПНОСТ

Данните за степента на достъпност се определят на публикацията, за да предупреждават ползвателя, че за нея се прилагат специални ограничения за заемане (напр., че изданието може да се заема само за кратко време, при особени обстоятелства или изобщо не може да се заема).

Тези данни са един от критериите, които се използват в алгоритъма за попълване на подполе 998с на споделено ниво и това се отразява върху показването на данните за достъпност в сведенията за фонда в COBISS/OPAC.

Данните за степента на достъпност са организирани с помощта на единна предефинирана таблица:

1	<i>ограничен достъп за определен срок - до 7 дни</i>
2	<i>ограничен достъп за определен срок – 7 дни</i>
3	<i>ограничен достъп за определен срок – 14 дни</i>
4	<i>ограничен достъп - читалня</i>
5	<i>ограничен достъп – с разрешение на автора</i>
6	<i>съдържанието на документа е недостъпно – (специално третиране)</i>
7	<i>пълна недостъпност – (архивен екземпляр)</i>
8	<i>не се допуска автоматично регистриране на заемането и връщането</i>

Обичайните срокове за ползване, валидни за определен вид материали (напр. 1 месец за монографии, 14 дни за периодични издания) са определени подробно в модула COBISS/Заемане. Ако този модул още не е инсталиран, сроковете за ползване може да се определят с избор на опцията 7 - Специални функции от основното меню на системата COBISS.

Кодовете “1”, “2”, “3” за достъп за ограничен срок се въвеждат, само когато екземплярът се заема за срок, различен от стандартно определения. Тъй като при монографиите за заемането на учебници важи различен срок (напр. само 14 дни) от срока за заемане на художествена литература (напр., 1 месец), в подполе 996р се попълва информация само за учебника (когато книгата се заема само за 14 дни, се избира шифър 3).

При настройката на модула COBISS/Заемане има опция да се изключват параметрите на контрола върху на достъпа (напр., една публикация може да бъде заета, въпреки че стойността в подполе 996/997p е „6”).

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕР

1.

996	□1	df/2\п1223 f019910805
996	□1	df/2\п1223\da f019910806 p7
<i>(За първия екземпляр няма ограничения на достъпа, затова не е необходимо да се включва подполе 996р. За втория екземпляр е въведен код „7”, за да се обърне внимание на ползвателите, че заемането му не е разрешено.)</i>		

996/997 q – СТАТУС

Данните за статуса се въвеждат, само когато трябва да се означае, че определена физическа единица от библиотечния материал има особен статус или е обект на особена процедура.

Тези подробни данни са един от критериите, които се използват в алгоритъма за попълване на подполе 998с на споделено ниво и това се отразява върху показването на данните за достъпност в сведенията за фонда в COBISS/OPAC.

Ако подполе 996/997q съдържа една от стойностите от "1" до "14", "+" или "-", единицата не може да се заема.

Данните се въвеждат в кодиран вид. Предефинираната кодова таблица е единна.

1	<i>поръчано</i>
2	<i>обработка се</i>
3	<i>на подвързия</i>
4	<i>инвентаризация</i>
5	<i>пренасочено</i>
6	<i>повреден екземпляр</i>
7	<i>замяна</i>
8	<i>липса</i>
9	<i>отчислено</i>
10	<i>рекламирано</i>
11	<i>не е получено (въпреки интервенцията)</i>
12	<i>изчерпано</i>
13	<i>изпратено по обмен</i>
14	<i>друго</i>
+	<i>свободно за обмен</i>
-	<i>дезидерат</i>

Код "5" – *пренасочено* не се въвежда когато библиотечната единица е пренасочена (обикновено за по-дълго време) на място, където е възможно автоматизирано заемане. В този случай се попълва само подполе 996/997e – *Пренасочване на библиотечната единица*.

Когато библиотечната единица е пренасочена временно (напр. отдалечено хранилище, изложба) на място, където заемането е невъзможно, в подполе 996/997q се попълва код "5 - *пренасочено*". Ако съществуват повече от едно местоположения, се попълва и подполе 996/997e - *Пренасочване на библиотечната единица*.

Означението "+" означава, че екземплярът е свободен за обмен, а означението "-", че се търси екземпляр от друга институция.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

996	□1	q- (дезидерат)
-----	----	--------------------------

2.

996	□1	q1 (поръчано)
-----	----	-------------------------

3.

996	□1	dIČ\2\n8111 f100001965
996	□1	dIČ\2\n8111\da f100001966 q+ (Екземплярът е свободен за обмен.)

996/997 r – ЗАБЕЛЕЖКИ ЗА ИНВЕНТАРНАТА КНИГА

Данните се използват за прецизна идентификация на екземпляра и показват неговите особености.

Данните могат да се визуализират в колоната за забележки на инвентарната книга, където се изписва и съдържанието на подполе 996/997q – *Статус*. Максималната дължина на подполето е 79 знака.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

996	□2	rz avtorjevimi popravki (Библиографската единица съдържа поправки от автора.)
-----	----	---

2.

997	12	r izloženo po enem letu (Библиографската единица е била отчислена след една година.)
-----	----	--

3.

996	□1	d /Nf2\158652 f 500008667 r avtorj. posvetilo na nasl. strani (Библиографската единица съдържа посвещение от автора на заглавната страница.)
-----	----	--

996/997 s – ПОДВЪРЗИЯ

Данните се въвеждат в кодиран вид от единна предефинирана таблица:

a	<i>мека, обикновена подвързия</i>
b	<i>мека корица, с обложка</i>
c	<i>подвързано в папка</i>
d	<i>италианска подвързия (кожсена подвързия със златна украса)</i>
e	<i>твърда корица (счетана с изкуствени материали)</i>
f	<i>твърда корица, платно</i>
g	<i>твърда корица, полуплатно (гърба на книгата и ъглите на корицата от платно)</i>
h	<i>твърда корица, полукожа (гърба на книгата и ъглите на корицата от кожа)</i>
i	<i>спирална подвързия (напр. календар)</i>
j	<i>твърда корица, кожа</i>
k	<i>твърда корица, изкуствена кожа</i>
l	<i>друг вид подвързия</i>

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕР

1.

997	01	d /P\п1317\с1998 f 019980697 sb p7 vd 2nuk (Мека подвързия с обложка.)
-----	----	--

996/997 t – ДАТА НА СТАТУСА

Според стандарта ISO 2014 данните се въвеждат в следния вид „ГГГГММДД“. Въвеждането на датата се контролира автоматично. Когато вместо датата се въведе символът “*”, автоматично се изписва текущата дата.

Данните в подполето се въвеждат при актуализиране на списъка на отчисленията от фонда в модула *COBISS/Изходи* съобразно периода, който е ограничен от въвеждането на началната дата (параметър “Дата на статуса от (ГГГГММДД)”) и крайната дата (параметър “Дата на статуса до (ГГГГММДД)”).

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕР

1.

996	□2	d/NV\u784.66\`aBlack rain f600010704 o19980612 va q3 t19980620 (Библиографската единица е в процес на преподвързване от 20 юни 1998 г.)
-----	----	--

996/997 u – ОГРАНИЧЕНИЕ НА ДОСТЪПА

Подполе 996/997u е било предвидено първоначално за въвеждане на ретроспективни данни за редактори.

Ретроспективните данни за периодичните издания, които се отнасят за някои видове вторична авторска отговорност (например: редактиране на периодично издание), сега са включени в базата данни за ретроспективни сведения за периодичните издания CORES (виж *Формат COMARC/B за библиографски данни, Приложение F3*).

Данните за ограничение на достъпа се въвеждат, когато е необходимо да се ограничи заемането на конкретни физически единици, но това не може да се направи като се въведе ниво на достъпност в подполе 996/997r или като се определят параметри на срока за заемане (напр., за учебници, материали за задължително домашно четене и т.н.).

Тези данни са един от критериите, които се използват в алгоритъма за попълване на подполе 998c на споделено ниво и това се отразява върху показването на данните за достъпност в сведенията за фонда в COBISS/OPAC.

Чрез въвеждането на данните в подполе 996/997u може да се определи и/или да се продължи срокът за ползване на всяка отделна библиотечна единица при монографиите или на всяка отделна годишнина при периодичните издания .

Структурата на подполето е: **заемане_срок, продължаване_срок**

Структурата на отделните данни е: **[*]nnz**

- въвеждането на символа “*” в началото на данните означава, че се броят само работните дни. Ако не се въведе символът “*”, програмата ще отчита и неработните дни,
- едноцифрено или двуцифрено число,
- с изписването на означенията “d” или “m” се посочва, дали цифрите пред тях се отнасят за дни или месеци.

Преди да започнете да работите с модула COBISS/Заемане в реална следа, въведете обичайните срокове за заемане, срокове за продължаване на заемането и т.н. за всеки вид материал в таблицата за времеви параметри. Такива данни се въвеждат в подполе 996/997u само за онези екземпляри, за които срокът за заемане, съответно и срокът за продължаване на заемането се различава от стандартния срок. Когато за монографиите, които се заемат за задължително домашно четене е определен срок, различен от този за останалите монографии, а продължаването на срока за такива документи въобще не е разрешено, подполе 996u се попълва само за монографиите, заемани за задължително домашно четене.

Когато е необходимо да се забрани заемането или продължаването на срока за заемане на определен екземпляр, пред означението за период се изписва цифрата 0 (нула).

При заемане или продължаване на срока за заемане на екземпляри, за които има ограничение, регистрирано по посочения начин, за модула за заемане са валидни посочените срокове, а на мястото за въвеждане на поръчка може да се изпише забележка. За каталога се изписва каква е достъпността на екземпляра.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

u*5d,13d

Срокът за заемане на физическата единица е 5 работни дни, срокът е продължен с 13 дни (включително неработните дни).

2.

u1m,0d

Срокът за заемане на физическата единица е един месец, не е възможно удължаване.

3.

u,*10d

Срокът за заемане на физическата единица е предефиниран. Срокът за продължаване на заемането е 10 работни дни.

4.

u20d

Срокът за заемане на физическата единица е 20 дни (вкл. неработните). Срокът е продължен с предефинирана стойност.

5.

996 □1 d/Pvf 2\п71234 f100002013 u21d,0d

(Екземплярът може да се заема за 21 дни. Срокът за заемане не може да бъде продължаван.)

99X v – НАЧИН НА НАБАВЯНЕ

Данните се отнасят за набавянето. Въвеждат се в кодиран вид. Предефинираната таблица е единна.

a	<i>покупка</i>
b	<i>обмен</i>
c	<i>дар</i>
d	<i>задължителен екземпляр (депозитен)</i>
e	<i>стар фонд</i>
f	<i>собствено издание (на институцията)</i>
g	<i>срещу такса за правоучастие</i>
h	<i>субсидия</i>
i	<i>членство</i>
u	<i>задължителен екземпляр от издание на институцията</i>

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕР

1.

996 □1 d/P\ f 2\n71234 f100002013 va
--

996/997 w – ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА НАБАВЯНЕТО

Данните се отнасят до набавянето и се въвеждат в кодиран вид. Таблицата на кодовете е единна.

a	<i>за фонда</i>
b	<i>за обмен</i>
c	<i>за дар</i>
d	<i>за обновяване на националния фонд</i>
e	<i>за замяна на липсващ екземпляр</i>

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕР

1.

996 □1 d/Č\ŷ2\ŋ6234 f200000233 wa

996/997 x – НОМЕР И ДАТА НА ПОРЪЧКАТА

Елементи и дължина

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ			ДЪЛЖИНА
x		Номер и дата на поръчката	
	b	Номер на поръчката	30
	e	Дата на поръчката	8
	X	Забележка за поръчката	

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ

\b – номер на поръчката

За да се подготвят изходи за нуждите на набавянето на библиотечни материали в модула *COBISS2/Изходи*, в елемента *b* се въвежда подходящото означение за вида изход *набавено чрез*, както е посочено в ръководството *COBISS2/Изходи*, глава 12.1.4 *Въвеждане на кодове в полета 996/997* (виж пример 6).

\e – дата на поръчката

Според стандарта ISO 2014 датата се въвежда във вида “ТТГГММДД”. Въвеждането се контролира автоматично. Ако вместо дата се въведе символът “*”, автоматично се изписва текущата дата.

ПРИМЕРИ

1.

997	11	xbP-12342\e19910508
-----	----	---------------------

2.

996	□2	xb4314\e19910413
-----	----	------------------

3.

996	□1	xbK-468\e*\XObnovitev naročila št. K-460 (Поръчката с номер K-460 е подновена.)
-----	----	--

4.

997	01	xe*\b42035
-----	----	------------

5.

996	□1	d/Hf2\146177 f100000172 o19970206 va xb05-179/90\e19900302\XAkcijaska ponudba 2mk 1m0354374\e19900302 3SIT 7.289 (Съдържанието на елемента X на подполе 996е означава, че това е специална оферта.)
-----	----	--

6.

997	11	xbNAROČILO\e20030915
-----	----	----------------------

996/997 y – НОМЕР И ДАТА НА СЪПРОВОДИТЕЛНИЯ ДОКУМЕНТ

Елементи и дължина

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ			ДЪЛЖИНА
Y		Номер и дата на съпроводителния документ	
	g	Номер на съпроводителния документ/списъка	30
	h	Дата на съпроводителния документ/списъка	8

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ

\h – дата на съпроводителния документ/списъка

Според стандарта ISO 2014 датата се въвежда във вида „ГГГГММДД“. Въвеждането на датата се контролира автоматично. Когато вместо датата се въведе символът “*”, автоматично се изписва текущата дата.

ПРИМЕРИ

1.

997 11 ygPR789\h19910412

2.

996 □2 yg1792\h19911012

3.

996 □1 ygB2237\h*

4.

997 01 yh*\gRP-14027

5.

996 □1 d\Jh\2n130845 f100000211 o20000210 ygPR-4910/008722\h20000112 va 2mk
3SIT 6.687,96

996/997 z – НОМЕР И ДАТА НА РЕКЛАМАЦИЯ

Елементи и дължина

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ			ДЪЛЖИНА
z		Номер и дата на рекламацията	
	j	Номер на рекламацията	30
	k	Дата на рекламацията	8
	Z	Забележка за рекламацията	

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ

\j – номер на рекламацията

За подготвяне на изходи за нуждите на набавянето на библиотечни материали в модула *COBISS2/Изходи*, в елемента j се въвежда подходящото означение за вида изход *набавено* чрез, както е посочено в ръководството *COBISS2/Изходи*, глава 12.1.4 *Въвеждане на кодове в полета 996/997* (виж пример 6).

\k – дата на рекламацията

Според стандарта ISO 2014 датата се въвежда във вида „ГГГГММДД“. Въвеждането на датата се контролира автоматично. Когато вместо датата се въведе символът “*”, автоматично се изписва текущата дата.

ПРИМЕРИ

1.

997	11	zjRek142\k19900202
-----	----	--------------------

2.

996	□2	zj414\k19900714
-----	----	-----------------

3.

996	□1	zj104\k*\ZPrva reklamacija pri dobavitelju (Първа рекламация към доставчика.)
-----	----	--

4.

997	01	zk*\jR208
-----	----	-----------

5.

997	01	d /D\п73829\с1994 f 219950465 j Anno\1 k 1994 m No.\1-3 p 4 r Claming 1-3/94,19960515 zj rekl 2-3\k19960515\Zzamujen dobavni rok va 4mk 3 SIT 33.500 (Рекламацията е направена, защото не е спазена датата на доставяне.)
-----	----	--

6.

997	11	zj REKLAMACIJA\k200201102
-----	----	----------------------------------

996/997 0 – НОМЕР И ДАТА НА ПРОФОРМА ФАКТУРАТА

Елементи и дължина

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ			ДЪЛЖИНА
0		Номер и дата на проформа фактурата	
	S	Номер на проформа фактурата	30
	G	Дата на проформа фактурата	8
	C	Стойност на проформа фактурата	30

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ

\G – дата на проформа фактурата

Според стандарта ISO 2014, датата се въвежда във вида „ГГГГММДД“. Въвеждането на датата се контролира автоматично. Когато вместо датата се въведе символът “*”, автоматично се изписва текущата дата.

\C – стойност на проформа фактурата

При въвеждането на стойността е задължително да се посочи означение за валутата. Означенията се контролират автоматично според предефиниран списък, идентичен с този от подполе 99X3 – *стойност (по фактура)*. При въвеждане на стойността хилядите се разграничават с точка. Десетичната точка се означава със запетая. Въвеждането на стойности след десетичната запетая не е задължително.

ПРИМЕРИ

1.

997	11	0SPR-568\G19921508\CDEM 125
-----	----	-----------------------------

2.

996	□2	0S4317\G19981113
-----	----	------------------

3.

996	□1	0SPK-162\G*\CSIT 1.526
-----	----	------------------------

4.

997	01	0G*\S8231
-----	----	-----------

5.

996	□2	d/NP\u821.111\αBURNINGHAM J.\5Cannonball f100362588 o19990929 xbNAR990\e19990622 0SPR-23\G19990329\CSIT 1.552,41 va 2mk 3SIT 1.552,41
-----	----	---

996/997 1 – НОМЕР И ДАТА НА ФАКТУРАТА

Когато за продължаващото издание е заплатено с повече от една фактура, подполе 9971 трябва да се повтори. След всяко повтарящо се подполе 9971 задължително трябва да има подполе 9973 съдържащо стойността, за която се отнася номера на фактурата в подполе 9971 (виж пример 6).

Въвеждането на стойностите и фактурите в повтарящите се подполета 996/9971 и 99X3 има значение за регистрацията и съставянето на контролни списъци за определени периоди.

Елементи и дължина

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ			ДЪЛЖИНА
1		Номер и дата на фактурата	
	m	Номер на фактурата	30
	q	Дата на фактурата	8

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ

\q – дата на фактурата

Според стандарта ISO 2014 датата се въвежда във вида „ГГГГММДД“. Въвеждането на датата се контролира автоматично. Когато вместо датата се въведе символът “*”, автоматично се изписва текущата дата.

ПРИМЕРИ

1.

997	11	1mR-665\q19910131
-----	----	-------------------

2.

996	□2	1mR-212\q19910828
-----	----	-------------------

3.

996	□1	1mF-18162\q*
-----	----	--------------

4.

997	01	1q*\mR1730
-----	----	------------

5.

996	□1	d/Hf 2n146177 f100002281 o19981222 va 1m49100366091\q19981222 3SIT 7.707 2mk
-----	----	---

6.

997	01	1mD-18162\q19920115 3DEM 350<avans> 1mE-00427\q19920507 3DEM 127<doplačilo> <i>(За библиотечната единица е направено авансово плащане, последвано от допълнително плащане.)</i>
997	01	1mR0011240\q19910301 3DEM 270<1. obrok> 1mR00112645\q19910601 3DEM 270<2. obrok> 1mR0014002\q19910901 3DEM 270<3. obrok> <i>(Библиотечната единица е платена на три пъти.)</i>

99X 2 – ДОСТАВЧИК

За координация на набавянето, в подполе 9982 се въвеждат данни за доставчиците от единна кодова таблица. Тя се дефинира само за най-значимите доставчици, а останалите се означават с обобщаващия код „други“.

LS	<i>Lange & Springer, Berlin</i>
adit	<i>Distriest (prej: Adit)</i>
alt	<i>Markom, Ljubljana (prej: Altech, Ljubljana)</i>
cz	<i>Cankarjeva založba, Ljubljana</i>
czant	<i>Cankarjeva založba, Antikvariat, Ljubljana</i>
czmb	<i>Cankarjeva založba, Maribor</i>
del	<i>DELBANCO, Lueneburg</i>
dn	<i>neposredno naročilo iz tujine</i>
dnslo	<i>neposredno naročilo iz Slovenije (založbe, firme, društva ...)</i>
dzs	<i>Državna založba Slovenije</i>
ebsco	<i>EBSCO, Muenchen</i>
jkbkg	<i>Jugoslovanska knjiga, Beograd</i>
min	<i>MINERVA, Dunaj</i>
mk	<i>Mladinska knjiga, Ljubljana</i>
mkce	<i>Mladinska knjiga, Celje</i>
mkmb	<i>Mladinska knjiga, Maribor</i>
moh	<i>Mohorjan</i>
mzg	<i>Mladost, Zagreb</i>
nbg	<i>Nolit</i>
other	<i>други доставчици</i>
pbg	<i>Prosveta, Beograd</i>
pt	<i>Primorski tisk</i>
pvgb	<i>Privredni vjesnik, Beograd</i>
swets	<i>Swets, Frankfurt</i>
val	<i>J. V. Valvasor, Ljubljana</i>
zomb	<i>Založba Obzorja, Maribor</i>

В полета 997 и 996 може да се въвежда код на доставчика от локална кодова таблица, която дава възможност да се въведе и адреса на доставчика (име#улица и номер#пощенски код и град#страна). Пунктуационният знак „#“ означава изписване на данните на нов ред.

cz	<i>Cankarjeva založba#Kopitarjeva 2#1000 Ljubljana#Slovenija</i>
kz	<i>Kleine Zeitung#Schönaugasse 64#A-8011 Graz#Österreich</i>
mk	<i>Mladinska knjiga#Titova 3#1000 Ljubljana#Slovenija</i>
sln	<i>Slovenske novice, d.o.o.#Titova 33#1000 Ljubljana#Slovenija</i>
stb	<i>Steiermärkische Landesbibliothek am Joanneum#Kalchberggasse 2#A-8011Graz#Pf 861#Österreich</i>

В бъдеще локалната таблица ще бъде заменена от нормативна база данни на институциите (доставчици, печатници, издателства, партньори по обмен).

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

998	□1	a19910103 b40013 c0 gc9 k1950/1951- va 2swets 3DEM 200
-----	----	--

2.

997	01	c1 jVol. \3 k1990 mšt.\1-8 va 2mk 3ATS 1.200
-----	----	--

997	01	c2 jVol. \3 k1990 mšt.\1-8 va 2mk 3ATS 1.200
-----	----	--

3.

997	01	jVol. \4 k1991 mšt.\1-2 va 2cz 3DEM 230
-----	----	---

99X 3 – СТОЙНОСТ (ПО ФАКТУРА)

Стойността на фактурата се въвежда в подполе 9983 за нуждите на координирането на набавянето. Тя по правило е брутната стойност, записана на фактурата на доставчика в чуждестранна валута, в която са включени основната стойност, отстъпките, пощенските разходи, маржът на местния вносител и ДДС. Ако основната стойност на публикацията е в чуждестранна валута, брутната стойност се получава чрез коригиране на основната стойност с размера на другите разходи и евентуалните отстъпки.

Въвеждането на съкращенията за валутите е **задължително**:

ATS	<i>Австрийски шилинг** (виж EUR)</i>
AUD	<i>Австралийски долар</i>
BAM	<i>Конвертируема марка</i>
BEF	<i>Белгийски франк** (виж EUR)</i>
BGN	<i>Български лев</i>
BRL	<i>Бразилски реал</i>
CAD	<i>Канадски долар</i>
CHF	<i>Швейцарски франк</i>
CNY	<i>Китайски юан</i>
CZK	<i>Чешка крона</i>
DEM	<i>Германска марка** (виж EUR)</i>
DKK	<i>Датска крона</i>
EEK	<i>Естонска крона</i>
EGP	<i>Египетска лира</i>
ESP	<i>Испанска песета** (виж EUR)</i>
EUR	<i>Евро</i>
FIM	<i>Финландска марка** (виж EUR)</i>
FRF	<i>Френски франк** виж EUR)</i>
GBP	<i>Британска лира</i>
GRD	<i>Гръцка драхма** (виж EUR)</i>
HKD	<i>Хонконгски долар</i>
HRK	<i>Хърватска куна</i>
HUF	<i>Унгарски форинт</i>
IDR	<i>Индонезийска рупия</i>
IEP	<i>Ирландски паунд** (виж EUR)</i>
IFV¹	<i>Ваучер на ИФЛА</i>
INR	<i>Индийска рупия</i>
IRC²	<i>Международен купон за отговор</i>
ITL	<i>Италианска лира** (виж EUR)</i>
JPY	<i>Японска йена</i>
KRW	<i>Южнокорейски вон</i>
LTL	<i>Литовски лит</i>
LVL	<i>Латвийски лат</i>
MKD	<i>Македонски денар</i>
MXN	<i>Мексиканско песо</i>
MYR	<i>Малайзийски рингит</i>
NLG	<i>Холандски гулден** (виж EUR)</i>
NOK	<i>Норвежка крона</i>
NZD	<i>Новозеландски долар</i>

¹ Кодът се използва в модула COBISS3/Междубиблиотечно заемане

² Виж предишната бележка

PHP	Филипинско песо
PLZ	Полска злота
PTE	Португалско ескудо** (виж EUR)
RON	Нова румънска лея
RUB	Руска рубла
RSD	Сръбски динар
SEK	Шведска крона
SGD	Сингапурски долар
SIT	Словенски толар** (виж EUR)
SKK	Словашка крона** (виж EUR)
THB	Тайландски бат
TRY	Турска лира
USD	Щатски долар
ZAR	Южноафрикански ранд
YUM	Югославски динар **

За да се наблюдава прирастът от неинвентирани материали, в SIKMB (Обществената библиотека на Марибор) е инсталиран списък с фиктивни валути, които трябва да се въвеждат само в подполе 9963:

cnt	брой екземпляри от едно заглавие
rab	стойност на отстъпката за всички екземпляри
sum	обща стойност на всички екземпляри

Стойността се въвежда с не повече от два знака след десетичната точка (виж пример 1). Десетичната запетая и нулите, които представляват десетичната част от цифрата, могат да се изпуснат, когато данните **стойност** са цяло число (виж пример 2).

В случаите на комбинирани поръчки (комбиниран абонамент), когато с една фактура се заплаща за повече издания, а цената на отделните публикации не е известна, цялата сума се въвежда за една публикация, а за останалите се въвеждат нули. След това, в остри скоби „< >”, се въвежда означението „CS”- (Combined subscription), последвано от наклонена на ляво коса черта „\” и ISSN на изданието, за което е въведена общата цена (виж пример 3).

За публикациите, които се получават автоматично срещу членство в асоциация, се въвежда стойността на членския внос (правоучастието). В такъв случай, кодът в подполе 99Xv – начин на набавяне винаги трябва да бъде „g”. Стойността на членския внос се въвежда, само ако е по-малка от цената на изданието. Когато стойността на членския внос е по-голяма, се въвежда стойността на разходите за набавянето.

Полетата 997 и 996 се използват за въвеждане на стойността за служебно ползване на отделната институция. Ако въведете стойността в отделен прозорец Данни за набавянето или ползвате модула COBISS3/Набавяне или модула COBISS3/Периодични издания, данните в подполе 996/9973 се въвеждат автоматично. Освен ДДС, пощенски и други непреки разходи, стойността в подполе 996/9973 включва и данни за отстъпка, което позволява да се създават статистически списъци в модула COBISS3/Изходи. Данните за отстъпка се въвеждат автоматично в повтарящо се поле 996/9973 като забележка (виж пример 4). Ако цената се въвежда ръчно, данните за стойността или отстъпката може да се въведат в повтарящо се подполе 996/9973. Във всяко отделно подполе се въвежда само по една стойност (или само цена или само отстъпка). Подполето с данните за отстъпката трябва да следва подполето, в което е въведена стойността. (виж примери).

Когато периодичното издание е заплатено с повече от една фактури, подполе 9973 със стойността се повтаря. Непосредствено преди всяко подполе 9973 със стойността, трябва да се включи подполе 9971 с номера и датата на фактурата, която се отнася до стойността в подполе 9973 (виж пример **Error! Reference source not found.**). Ако периодичното издание е заплатено с повече от една служебни фактури, подполето 9973, което съдържа цената се повтаря. След всяко подполе 9973 с цена, трябва да се добави подполе 9977 с вътрешен номер и дата на фактурата, която се

отнася до цената в подполето 9973 (виж пример). Подполе 996/9973 се попълва автоматично на основата на документите за набавяне, които се редактират в модула COBISS3/Периодични издания.

При комбинираните поръчки, стойността се въвежда в полетата 997 и 996 подобно на въвеждането в поле 998. Изготвянето на изходи и търсенето се извършва с помощта на номера на фактурата, който е един и същ за всички заглавия, включени в една и съща поръчка.

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

998	□1	3EUR 1.215,50
-----	----	---------------

2.

998	□1	3EUR 70.300
-----	----	-------------

3.

011	□□	e0003-3944
998	□1	3EUR 2.821,82<CS> (Комбиниран абонамент – обща стойност за няколко публикации.)
011	□□	e0753-9053
998	□1	30<CS\0003-3944> (Комбиниран абонамент – стойността на тази публикация е включена към стойността на публикацията с ISSN 0003-3944.)
011	□□	e0003-4401
998	□1	30<CS\0003-3944> (Комбиниран абонамент – стойността на тази публикация е включена към стойността на публикацията с ISSN 0003-3944.)

4.

997	01	d\Č\2\п456688 f000003509 3EUR 32,40 3<10,0%> (В цената савключени отстъпка и ДДС. Данните за отстъпката са въведени в повтарящо се подполе като забележка.)
-----	----	--

5.

996	□1	d\Č\2\п456688 f000003509 3EUR 1.215,50 315% (В цената са включени ДДС, пощенски разноски и други непреки разходи, без отстъпката.)
-----	----	---

6.

997	01	f219940125 jVol.\3 k1994 mNo.\1-12 va 1mD-162\q19940115 3USD 120<аванс> 71L-150\219940116 1mD-180\q19940320 3USD 120<надплащане> 71L-220\219940325 2mk
-----	----	--

99X 4 – ФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ

За нуждите на координацията на набавянето данните за текущата година се въвеждат в поле 998, а за служебно ползване и нуждите на архивирането в поле 997 или 996.

Ако финансиращите институции са повече, данните за тях се въвеждат в повтарящи се подполета 9984 (виж пример 2) или в повтарящи се полета 996/9974. Забележки в подполетата може да се въвеждат само в остри скоби „< >” (виж пример 5).

Забележки (напр. при покупка на извънредно скъпи издания) се въвеждат в поле 997 или 996 и са предназначени за вътрешна информация. Данните се въвеждат в неструктуриран вид. Подполето съдържа най-много 40 символа. (виж примери 3 и 4).

В поле 998 се въвеждат данни само за чуждестранни периодични издания. Данните служат за координиране на набавянето и се пренасят на споделено ниво. Когато начинът на набавяне е покупка или чрез членство в някаква организация, въвеждането на информация за чуждестранни периодични издания в това подполе е задължително.

Елементи и дължина

Елементите се въвеждат само в подполе 9984.

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ			ДЪЛЖИНА
4		Финансираща институция	
	F	Финансираща институция	5
	P	Процент на финансиране	6

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ

\F – финансираща институция

В елемента *F* се въвежда кодът за наименованието на финансиращата институция. Предефинираният списък е единен:

mk	Министерство на културата
mšš	Министерство на образованието и спорта (от 23. дек. 2000 до 1. ян.. 2005)
mzt	Министерство на науката и технологията до 23.дек. 2000)
mšzš	Министерство на образованието, науката и спорта (от 23.дек. 2000 до 1. ян. 2005)
mvzt	Министерство на висшето образование, науката и технологията (от 1. ян.. 2005)
ARRS	Словенска агенция за научни изследвания
nnnnn	Код на библиотека/институция

Когато наименованието на финансиращата институция има общоприето съкращение (библиотека или информационен център), то се въвежда в елемента *F*.

За въвеждане на кода на вашата библиотека и 100% финансиране е достатъчно да се изпише символът ”*”. За да въведете финансиращата институция **mzt** (до 23. дек. 2000) или **mšzš** и 100% финансиране, въведете буквата "m". В тези случаи в подполе 9984 не е необходимо да се въвеждат елементи.

\P – процент на финансиране

Процентът на финансиране се въвежда в елемента *P* като цяло число от 1 до 100 без символа за процент. След десетичната точка може да се въвеждат данни с не повече от два знака (виж пример 6). Коректността на записа се проверява автоматично (сумата от процентите на финансиране на всички финансиращи институции трябва да бъде 100).

ПРИМЕРИ

1.

998	□□	a19920331 b50300 c3 gc2 k1984 va 2dzs 3DEM 325 4F50300\P100
-----	----	---

2.

998	□1	a20010430 b50300 c0 gc2 k1978- va 2mk 3DEM 290 4Fmšzš\P70 4F50300\P30 (Публикацията е финансирана от две финансиращи институции: MŠZŠ и самата библиотека).
-----	----	--

3.

997	11	dIPf2\1456688 f200000123 3SIT 2.300 311% 4MZT<40%>
-----	----	--

4.

996	□1	dIČf1\136002 f019990963 3SIT 5.100,50 4MK<55%>
-----	----	--

5.

997	11	dISf2\11201 f200000318 3DEM 315,50 38% 4MŠZŠ<30%> 4MK<40%>
-----	----	--

6.

998	□1	a20110430 b50300 c0 gc2 k2011- va 2mk 3EUR 290 4FARRS\P75,55 4F50300\P24,45 (Процентът на финансиране е въведен с два знака след десетичната точка.)
-----	----	--

996/997 5 – ВИД НА ОБРАБОТКАТА (НАСОЧВАНЕ)

Данните описват процеса на обработка за всяка публикация. Използват се за периодичен статистически преглед. Въвеждането е кодирано на основата на локална предефинирана таблица.

Примерна предефинирана таблица на Националната библиотека в Любляна:

c	<i>словеника (Словенска национална библиография)</i>
dt	<i>дребни публикации (не се отразяват в ТНБ)</i>
lo	<i>локална обработка</i>
np	<i>чуждестранни публикации, отпечатани в страната</i>
rl	<i>чуждестранна справочна литература</i>
tp	<i>чуждестранни публикации</i>

Елементи и дължива

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

996	□1	d /Č\ſ2\ſn431052 f 019910263 o 19911129 p 5 5c va sf 1 mRp468/91 3 SIT 1.850 2adit (Публикацията е част от словенската национална библиография.)
-----	----	---

2.

997	01	d /E\ſn1034\ſs2006 f 420060061 o 20060213 k 2006 m No.\1-2 va p 4 5tp vc 3EUR 750,00 2adit (Кодът “tp” означава, че това е чуждестранна публикация.)
-----	----	--

996/997 7 –НОМЕР И ДАТА НА СЛУЖЕБНАТА ФАКТУРА

Когато за продължаващо издание е заплатено с повече от една служебна фактура, подполе 9973 със стойността трябва да се повтаря. Непосредствено след всяко подполе 9973 трябва да стои подполе 9977 с номера и датата на служебната фактура, която се отнася до стойността в подполе 9973 (виж пример 6).

Елементи и дължина

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ			ДЪЛЖИНА
7		Номер и дата на служебната фактура	
	1	Номер на фактурата	30
	2	Дата на фактурата	8

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ

\2 – дата на фактурата

Според стандарта ISO 2014, датата се въвежда във вида „ГТГГММДД“. Въвеждането на датата се контролира автоматично. Когато вместо датата се въведе символът “*”, автоматично се изписва текущата дата.

ПРИМЕРИ

1.

997 11 71RI-342\219910502

2.

996 □2 718844\219911013

3.

996 □1 71712\2*

4.

997 01 72*\13211-NR

5.

996 □2 d\NV\u784.66\αBLACK R. f100010704 o19990612 va 3SIT 2.339,10 3<10%>
71Rač.-1299\219990524

6.

997	01	f 219940125 j Vol.\3 k 1994 m No.\1-12 va 1 mD-162\q19940115 3 USD 120<avans> 7 1L-150\219940116 1 mD-180\q19940320 3 USD 120<doplaćilo> 7 1L-220\219940325 2 mk (За библиотечната единица е направено авансово плащане, последвано от допълнително плащане.)
-----	----	---

996/997 8 – АДРЕСАТ ЗА ДАР ИЛИ ОБМЕН

Данните имат информативен характер и се използват от отдела за набавяне като информация при обмен или даряване на библиотечни материали.

Елементи и дължина

ПОДПОЛЕ/ЕЛЕМЕНТ			ДЪЛЖИНА
8		Адресат за дар или обмен	
	3	Наименование на институцията	68
	4	Дата на изпращането	8

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ

\3 – наименование на институцията

Въвежда се наименованието на институцията, която приема публикацията като дар или като екземпляр за обмен.

При въвеждането на елемента 3 – *наименование на институцията*, може да се използва локална предефинирана таблица.

\4 – дата на изпращането

Според стандарта ISO 2014 датата се въвежда във вида „ГГГГММДД“. Въвеждането на датата се контролира автоматично. Когато вместо дата се въведе символът “*”, автоматично се изписва текущата дата.

ПРИМЕРИ

1.

997	11	83NUK\419910805
-----	----	-----------------

2.

996	□2	83NUK Ljubljana\4*
-----	----	--------------------

3.

996	□1	84*\3UKM
-----	----	----------

4.

996	□1	q13 va wb 2Založba Obzorja, Maribor 3SIT 2.376 83Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj\41999013
-----	----	---

996/997 9 – НОМЕР ЗА ЗАЕМАНЕ

Подполе 996/9979 може да се използва при заемането на монографии или продължаващи издания като алтернатива на инвентарния номер. То е предназначено предимно за въвеждане на номера, отпечатани във вид на баркод, когато те се различават от инвентарния номер. Ако номерът е включен в баркода, той може да се пренесе автоматично с помощта на четящо устройство или да се изпише ръчно.

Номерът за заемане е индексирани в допълнителния индекс “CN=”. Номерата за заемане не трябва да се припокриват с инвентарните номера.

Дължината на подполе 996/9979 може да бъде еднаква, по-голяма или по-малка от дължината на подполе 996/997f - *Инвентарен номер*. Припокриването с инвентарния номер може да се избегне, ако дължината на подполе 996/9979 се различава от дължината на подполе 996/997f. Когато дължините на тези подполета са еднакви, първият символ в подполето трябва да показва дали се отнася за инвентарен номер или номер за заемане.

Всяко поле 996/997, на чиято основа се заемат документи, трябва да има попълнено подполе 996/997f, а подполе 996/9979 не е задължително. По този начин се осъществява комбинирано заемане вътре в една институция, тъй като материали могат да се заемат с помощта на инвентарен номер или номер за заемане.

За **монографиите** подполе 9969 не е повтарящо се (виж пример 1).

За **продължаващите издания** подполе 9979 е повтарящо се. Въвеждането в подполето е зависимо от стойността на първия индикатор - индикатор за подвързия:

- Индикатор 1 = „0” (неподвързани броеве) Структурата на въвеждането е: номер_за_заемане#номер_брой Всеки брой може да има номер за заемане, но това не е задължително (виж пример 2).
- Индикатор 1 = „1” (подвързани и неподвързани броеве) Структурата на въвеждането е: номер_за_заемане#номера_на_подвързани_заедно_томове (виж пример 3).
- Индикатор 1 = „2” (подвързани броеве) Въвеждането в подполето е идентично с монографиите (виж пример 4).

Когато първоначално броевете не са били подвързани, а по-късно са подвързани в комплект, стойността на индикатор 1 трябва да се промени на “2”, а в подполе 997m всички символи “+” да се заменят със символи “_”. Трябва да се изтрият и всичките дефинирани преди това подполета 9979 за отделните броеве, а за комплекта да се определи само един допълнителен номер за заемане. Това може да бъде или нов номер или номерът на един от броевете преди подвързването. Така структурата на подполе 9979 става еднаква със структурата при монографиите – без символа за разделяне “#” и без номера на броя (виж пример 5).

Елементи и дължина

Подполето няма елементи.

ПРИМЕРИ

1.

996	□1	df2\ n121231 f0 19910124 va 3 SIT 300,20 90000 1612 (Монографията може да се заеме, ако се въведе номер "019910124" или "00001612")
-----	----	--

2.

997	01	f200000 234 j Let.\5 k 1992 mšt. \1-10,12+ pril 1 90002344#1 90002354#3 900024450#4 900024480#5 900024482#6 900024514#9 900024912#12 900024980#pril 1 (Брой 5 може да се заеме чрез номера за заемане "00024480" или чрез инвентарния номер и номера на броя "200000234,5". Броевете 2, 7, 8 и 10 нямат номер за заемане.)
-----	----	---

3.

997	11	f200000 240 j Let.\4 k 1991 mšt. \1-5_7+10-12_ pril 1 900013344#1-5_7 900013354#10-12_ pril 1 (Подвързаните броеве "1-5_7" могат да се заемат чрез номера за заемане "00013344" или чрез инвентарния номер и номерата на подвързаните броеве "200000240,1-5_7").
-----	----	--

4.

997	21	f200000 179 j Let.\3 k 1990 mšt. \1-7_10-12_ pril 1 90000 8354 (Цялата годишнина се заема чрез номера на заемане "00008354" или чрез инвентарния номер "200000179".)
-----	----	---

5. Запис преди подвързия:

997	01	f300000 234 j Let.\5 k 1992 mšt. \1-10,12+ pril 1 90002344#1 90002354#3 900024450#4 900024480#5 900024482#6 900024514#9 900024912#12 900024980#pril 1 (Брой 5 може да се заеме чрез номера за заемане "00024480" или чрез инвентарния номер и номера на броя "300000234,5".)
-----	----	---

Запис след подвързия:

997	21	f300000 234 j Let.\5 k 1992 mšt. \1-10,12_ pril 1 90002344 (Подвързаните тонове може да се заемат чрез номера за заемане "0002344", който преди подвързването е бил номер на неподвързания брой 1 или чрез инвентарния номер "300000234".)
-----	----	---

ВЪВЕЖДАНЕ НА ДАННИ ЗА ПРИЛОЖЕНИЯ

Значими вторични библиографски единици могат да се опишат като самостоятелни библиографски единици и да се свържат с основното заглавие.

Обработката на вторичната публикация като приложение към продължаващо издание се извършва по следната процедура:

1. Вторичната библиографска единица има собствена номерация:

- Всяка вторична единица се въвежда в отделно поле 997.
- Въвеждането на елемента *t* – *вид на библиографската единица* в подполе 997g е задължително:
 - „s – вторична библиографска единица: приложение, специален брой”
 - „d – вторична библиографска единица: показалец”
- В подполе 997f се въвежда инвентарният номер на вторичната единица. Когато за единицата не е определен отделен инвентарен номер (на годишнината като цяло), се използва променливата част на инвентарния номер.
- В подполе 997h за нуждите на търсенето се въвежда заглавието на вторичната единица.
- В подполета 997jklm се въвежда информация като за основна библиографска единица.

997	01	d /P\1233\s1990 f2100300 jVol.4 k1990 mNo.\1-12
997	01	gts d /P\1233\s1990/dod.1 f2100300.1 jVol.4 k1990 mšt.\1-2 hMoj mali vrt
<i>Заглавието на вторичната библиографска единица е "Moj mali vrt".</i>		

2. Вторичната библиографска единица няма собствена номерация:

- Данните за приложението се въвеждат в поле 997 заедно с основната библиографска единица.
- В подполе 997h за нуждите на търсенето се въвежда заглавието на вторичната единица.
- Полезно е заглавието на приложението да се въведе в подполе 997m, заградено в остри скоби "< >", за да се използва при подготвяне на изходи и въвеждане на забележки за ползвателите (COBISS/OPAC).

997	01	d /P\1233\s1990 f2100300 jVol.4 k1990 hPoletna dela mNo.\1-12+pril.1<Poletna dela>
<i>Вторичната библиографска единица със заглавие "Poletna dela" няма собствена номерация.</i>		

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

1. Idejni projekat sistema naučnih i tehnoloških informacija Jugoslavije do 1991. godine (I. faza izgradnje), RCUM, Maribor, septembar 1989.
2. Vzajemna katalogizacija / Izposoja gradiva / OPAC (Priročnik za uporabnike programske opreme ATLASS), IZUM, Maribor, junij 1991.
3. Centralni katalog serijskih publikacija kao sastavni deo Jugoslovenske bibliografsko-kataloške baze podataka (radni material za sastanak dana 7. i 8. 11. 1989 u Mariboru).
4. Priročnik za UNIMARC, Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana, Ljubljana, 1989.
5. Draft proposal ISO/TC46/SC9 N34, Information and documentation - Summary holdings statements, 1989.
6. ANSI Z39.44-1986 - American National Standard for Information Sciences - Serial Holdings Statements, American National Standards Institute, Inc, New York, 1986.
7. ANSI/NISO Z39.57-1989 - American National Standard for Information Sciences - Holdings Statements for Non-Serial Items, National Information Standards Organization, New Brunswick (U.S.A.) and London (U.K.), 1989.
8. USMARC format for holdings data, Network Development and MARC Standards Office, Washington, December 1989.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДАННИТЕ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ФОНДА

Подполе	998(H) M/S	998(L) M/S	996 M	997 S	Забел ежка	Повт. 998 M/S	Повт. 996/997 M/S	Визуализа ция
a Дата на сведението	-/M	-/ M	-	-	(1)	-/NR	-/-	L
b Код на институцията	M / M	M/M	-	-	(1)	NR/NR	-/-	L
c Брой на екземплярите/ Идентификатор на екземпляра/единицата от комплект	M / M	M / M	M	M	(1,2)	NR/NR	NR/NR	L
d Сигнатура (подреждане)	-/-	N/N	-	-		NR/NR	-/-	Сигн.1
d Сигнатура (подреждане)	-/-	-/-	M	M	(3,5)	-/-	NR/NR	
\l Означение за вторично местоположение	-/-	-/-	M	M	(3)	-/-	NR/NR	Сигн.1
\f Формат	-/-	-/-	M	M		-/-	NR/NR	L
\n Пореден номер	-/-	-/-	M	M		-/-	NR/NR	Сигн..2
\s Номерация в сигнатурата	-/-	-/-	M	M		-/-	NR/NR	Сигн. 2
\x Номерация в сигнатурата – означение за том	-/-	-/-	M	M		-/-	NR/NR	Сигн. 2
\d Дубликат	-/-	-/-	M	M		-/-	NR/NR	Сигн.2
\i Вътрешно означение	-/-	-/-	M	M		-/-	NR/NR	Сигн 1
\u Индекс по УДК за подреждане на фонд на свободен достъп	-/-	-/-	M	M		-/-	NR/NR	Сигн. 2
\a Автор или заглавие	-/-	-/-	M	M		-/-	NR/NR	Сигн.2
\5 Заглавие	-/-	-/-	M	M		-/-	NR/NR	Сигн.2
e Индикатор на набавянето ¹	-/ M	-/ M	-	-		-/NR	-/-	SH
e Пренасочване на библиотечната единица	-/-	-/-	E	E	(3)	-/-	NR/NR	
\E Означение за вторично местоположение	-/-	-/-	E	E	(3)	-/-	NR/NR	Сигн.1
\ D Дата на пренасочването на библиотечната единица	-/-	-/-	E	E	(3)	-/-	NR/NR	L
f Инвентарен номер	-/-	-/-	M	M	(3)	-/-	NR/NR	L
g Общи данни за фонда	-/E	-/ E	N	N	(1,4)	-/R	NR/NR	
\t Вид на библиографската единица	-/-	-/N	N	N		-/NR	NR/NR	-/SH
\o Физическа форма	-/-	-/N	N	N		-/NR	NR/NR	-/SH
\c Пълнота	-/ E	-/ E	N	N	(1,4)	-/NR	NR/NR	-/SH
\p Редовност на набавянето	-/-	-/N	-	N		-/NR	NR/NR	-/SH
\r Политика на съхраняване	-/-	-/N	N	N		-/NR	NR/NR	-/SH
h Заглавие на библиографската единица	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/R	D
i Обхват на библиографската единица	-/-	-/-	N	-		-/-	NR/NR	SH
j Номерация – второ ниво (годишнина)	-/-	-/-	-	M	(5)	-/-	-/NR	D
k Година	-/ M	-/ M	-	M	(1,5)	-/R	-/NR	L
l Номерация – трето ниво	-/-	-/-	-	M	(5)	-/-	-/NR	D

¹ Подполе 998e се добавя автоматично на споделеното ниво.

Подполе	998(H) M/S	998(L) M/S	996 M	997 S	Забел ежка	Повт. 998 M/S	Повт. 996/997 M/S	Визуализа ция
m Корективен фактор								L
m Източник на данните	-/-	-/-	M	-		-/-	NR/-	L
m Номерация – първо ниво (брой)	-/-	-/-	-	M	(3,5)	-/-	-/NR	D
p Забележки за състоянието на фонда	-/N	-/N	N	N		-/R	R/R	SH
o Дата на инвентриране	-/-	-/-	M	M	(6)	-/-	NR/NR	L
p Степен на достъпност	-/-	-/-	E	E	(3)	-/-	NR/NR	-/SH
q Статус	-/-	-/-	E	E	(3,6)	-/-	NR/NR	-/SH
r Забележки за инвентарната книга	-/-	-/-	E	E	(6)	-/-	R/R	SH
s Подвързия	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	-/SH
t Дата на статуса	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	L
u Ограничение на достъпа	-/-	-/-	E	E		-/-	NR/NR	SH
v Начин на набавяне	-/ M	-/ M	M	M	(1,6)	-/NR	NR/NR	-/SH
w Предназначение на набавянето	-/-	-/-	N	N	(6)	-/-	NR/NR	-/SH
x Номер и дата на поръчката	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	
\b Номер на поръчката	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	SH
\e Дата на поръчката	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	L
\X Забележка за поръчката	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	SH
y Номер и дата на съпроводителния документ	-/-	-/-	M	M	(6)	-/-	NR/NR	
\g Номер на съпроводителния документ/списъка	-/-	-/-	M	M	(6)	-/-	NR/NR	SH
\h Дата на съпроводителния документ/списъка	-/-	-/-	M	M	(6)	-/-	NR/NR	L
z Номер и дата на рекламация	-/-	-/-	N	N		-/-	R/R	
\j Номер на рекламацията	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	SH
\k Дата на рекламацията	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	L
\Z Забележка за рекламацията	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	SH
0 Номер и дата на проформа фактурата	-/-	-/-	N	N		-/-	R/R	
\S Номер на проформа фактурата	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	SH
\G Дата на проформа фактурата	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	L
\C Стойност на проформа фактурата	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	SH
1 Номер и дата на фактурата	-/-	-/-	M	M	(6)	-/-	R/R	
\m Номер на фактурата	-/-	-/-	M	M	(6)	-/-	NR/NR	SH
\q Дата на фактурата	-/-	-/-	M	M	(6)	-/-	NR/NR	L
2 Доставчик	-/ M	-/ M	M	M	(1,6)	-/NR	NR/NR	-/SH
3 Стойност (по фактура)	-/ M	-/ M	M	M	(1,6)	-/NR	R/R	L
4 Финансираща институция	-/ E	-/ E	N	N	(1)	-/R	R/R	
\F Финансираща институция	-/ E	-/ E	-	-	-	-/NR	-/-	-/SH
\P Процент на финансиране	-/ E	-/ E	-	-	-	-/NR	-/-	L
5 Вид на обработката (насочване)	-/-	-/-	N	-	-	-/-	NR/NR	-/SH
6 ²	-/-	-/-	-	-	-	-/-	-/-	

2 Подполето 99X6 се използва като подполе за връзка.

Подполе	998(H) M/S	998(L) M/S	996 M	997 S	Забел ежка	Повт. 998 M/S	Повт. 996/997 M/S	Визуализа ция
7 Номер и дата на служебната фактура	-/-	-/-	N	N		-/-	R/R	
\1 Номер на фактурата	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	SH
\2 Дата на фактурата	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	L
8 Адресат за дар или обмен	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	
\3 Наименование на институцията	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	SH
\4 Дата на изпращането	-/-	-/-	N	N		-/-	NR/NR	L
9 Номер за заемане	-/-	-/-	M	M		-/-	NR/R	L

Легенда:

998(H) : Общи данни за състоянието на фонда на споделено ниво
 998(L) : Общи данни за състоянието на фонда на локално ниво
 997 : Данни за състоянието на фонда за периодични издания
 996 : Данни за състоянието на фонда за монографии
 M : Монографии
 S : Периодични издания

M : Въвеждането е задължително
 E : Въвеждането е задължително, когато има данни
 N : Въвеждането не е задължително

R : Повтарящо се
 NR : Неповтарящо се

Забележка : Забележки за задължително въвеждане в подполета за различни функции и нива на автоматизация
 (1) : Подполето е задължително в поле 998 за автоматизацията на онлайн каталога и координацията на набавянето на чуждестранни периодични издания.³
 (2) : Подполето е задължително в поле 997, когато се въвеждат няколко екземпляра.
 (3) : Подполето е задължително при автоматизация на заемането. За поръчаните публикации статусът се въвежда в поле 998(L) на края на годината.
 (4) : Подполето е задължително в поле 998, когато се автоматизира онлайн каталога. В поле 998g е задължителна само пълнотата (елемент c), ако има данни. Подполето е повтарящо се само в поле 998.
 (5) : Подполето е задължително, когато се автоматизира вътрешната регистрация на състоянието на фонда от периодични издания (картички за картотеки при набавянето, обработката, топографския каталог и др., каталожни картички за читателските каталози и др.). Подполе 998k е повтарящо се само в поле 998. Корективният фактор за нуждите на координацията на набавянето и пренасянето на споделено ниво се въвежда в поле 998.

³ При институциите, които предоставят данни за състоянието на фонда за онлайн каталога, необходимите данни са под означението (1) с възможност за добавяне на сигнатурата (998d).

- (6) : Подполето е задължително, когато се автоматизира инвентарната книга. Когато е известна общата стойност на няколко публикации, тя се въвежда само за първата публикация, а за останалите публикации се въвежда само номера на фактурата.

Визуал : Категория на азбуката на визуализация 4

изация

SH Азбука за предметните рубрики

–/SH Кодът се визуализира на латиница, а значението на кода се съобразява с правилата за азбуката на предметните рубрики (SH)

D Данни, взети от библиографската единица

L Латиница

Сигн.1 Азбуката зависи от индикатора за подреждане (индикатор 2) (виж таблицата по-долу)

Сигн.2 Азбуката зависи от индикатора за подреждане (индикатор 2) (виж таблицата по-долу)

Подреждане по ...	Инд. 2	Сигн.1	Сигн.2
<i>пореден номер</i>	1 ⁵	<i>LAT</i>	<i>LAT</i>
	3	<i>LAT</i>	<i>CYR</i>
	5	<i>CYR</i>	<i>LAT</i>
	7 ⁵	<i>CYR</i>	<i>CYR</i>
<i>област на знанието</i>	2 ⁵	<i>LAT</i>	<i>LAT</i>
	4	<i>LAT</i>	<i>CYR</i>
	6	<i>CYR</i>	<i>LAT</i>
	8 ⁵	<i>CYR</i>	<i>CYR</i>

Обща забележка:

Всяко отклонение от посочените по-горе правила за азбуките може да бъде променено с въвеждане на знаците за управление на азбуката. В подполе 996/997d азбуката се управлява от индикатора за подреждане. В подполе 998d освен от индикатора за подреждане, тя се управлява и чрез въвеждане на знаци за управление на азбуката, когато е необходимо (виж пример **Error! Reference source not found.**).

ПРИМЕРИ

1.

001	□□	an ba cm d0 7vv
010	□□	a0-14-062105-9
100	□□	c1994 g1 hmac ek ib1 lba
101	0□	aeng
200	0□	aOthello fWilliam Shakespeare

4 За по-подробна информация за азбуката на визуализацията виж Формат COMARC/B за библиографски данни, Приложение D.1.

5 Индикатори, предназначени за поле 998.

675	□□	a821.111-21=20 c821.111 b82
700	□1	aShakespeare bWilliam 4070
996	□7	d/Č\idl\2\129340 f019904906 t20020510 va
996	□7	d/Č\idl\2\129340\da f019904907 t20020510 va
996	□7	d/Č\idl\2\129340\db f019904908 t20020510 va
996	□7	d/Č\idl\2\129340\dc f019904909 t20020510 va
(Визуализация на подполе 996d: Ч дл II 129340 а-ц)		

2.

001	□□	ac ba cm d0 7vv
010	□□	a0-8240-5748-1
100	□□	c1988 hsc ib1 lba
101	0□	aeng
200	0□	aOthello ecritical essays fSusan Snyder
675	□□	a821.111(091) c821.111.09
700	□1	aSnyder bSusan 4070
996	□3	d/Č\idl\2\129340 f019904906 t20020510 va
996	□3	d/Č\idl\2\129340\da f019904907 t20020510 va
996	□3	d/Č\idl\2\129340\db f019904908 t20020510 va
996	□3	d/Č\idl\2\129340\dc f019904909 t20020510 va
(Визуализация на подполе 996d: Č дл II 129340 а-ц)		

3.

001	□□	ac ba cm d0 7cc
010	□□	a86-369-0197-9
100	□□	c1991 g1 hmac ib1 lcc
101	0□	amac
200	0□	aPoetski tvorbi fKočo Racin gizbor i predgovor Gane Todorovski g[likovno-grafička oprema Kosta Bojadžievski]
675	□□	a821.163.3-1 b821-1 c821.163.3
700	□1	aRacin bKočo 4070
996	□8	d/Č\ipo\821-1A-Ž\arACIN K.\5Poetski f019904909 t20020510 va
(Визуализация на подполе 996d: Ч по 821-1А-Ж РАЦИН К. Поетски)		

4.

001	□□	ac ba cm d0 7vv
100	□□	c1989 hsc lba
101	0□	Ascc
200	0□	aAndrić i Krleža kao pisci detinjstva fRade Prelević
675	□□	a821.163.4.09 b821 c821.163.4.09
700	□1	aPrelević bRade 4070
996	□4	d/Č\idl\821.163.4.09\arPRELEVIĆ R.\5Andrić f019904906 t20020510 va
(Визуализация на подполе 996d: Č дл 821.163.4.09 ПРЕЛЕВИЋ Р. Андрић)		

5.

001	□□	an ba cm d0 7vv
010	□□	a86-7762-001-X
100	□□	bd c2004 ea g1 hslv ib lcb
200	0□	aIgra brojeva i oblika 1 ematematika za 1. razred osnovne škole iPriručnik za učitelje fJasna Žic, Martina Rajšp g[priredila] Marina Jovanović
675	□□	a372.47(076.1) b3 c372.4 s3
700	□1	31355107 aŽic bJasna 4070
996	□2	d/Č\ipr\372\arŽIC J.\5Igra brojeva f019904906 t20020510 va
(Визуализация на подполе 996d: Č pr 372 ŽIC J. Igra brojeva)		

6.

001	□□	ac ba cc d0 7vv
011	□□	e1452-3337
100	□□	ba c2006 d9999 hscs ib1 lba
101	0□	ascc
102	□□	asrb bcs
200	1□	a Nacionalni registar lekova f glavni i odgovorni urednik Ljiljana Đukić
207	□0	a2006-
675	□□	a615 b61 c615 s61
997	07	c1 d /CO\ip\f2\n2771\s2006 f100602457 k2006 o20060206
997	07	c2 d /CO\ip\f2\n2771\s2006\da f100602459 k2006 o20060206
997	07	c3 d /CO\ip\f2\n2771\s2006\db f100602461 k2006 o20060206 p7
998	□7	a20060206 b70000 c2,3 d CO p *II 2771 –a,b k2006- vd eo (Визуализация на подполе 997d: ЦО n II 2771\2006 a-б Визуализация на подполе 998d: ЦО n II 2771 a,б)

СЪКРАЩЕНИЯ¹

pril.	priloga
dod.	dodatek
supl.	suplement
index	indeks

jan.	januar
feb.	februar
mar.	marec
apr.	april
maj	maj
jun.	junij
jul.	julij
avg.	avgust
sep.	september
okt.	oktober
nov.	november
dec.	december

L.	leto
Let.	letnik
G.	godina
God.	godište
Jg.	Jahrgang
Vol.	volume
Tom	Tom
Bd.	Band
Hft.	Heft
knj.	knjiga
sv.	sveska
zv.	zvezek
št.	številka
br.	broj
No.	number
Nr.	Nummer

¹ В списъка са включени използвани във формата *COMARC/H* съкращения, които не са международно приети.

ПРИМЕР ЗА ОПИСАНИЕ НА ПОВЕЧЕ НИВА

Руското списание Реферативный журнал през 1991 г. е излязло в 24 редовни броя. Всеки от тях е в три или в четири части (отделни книжки). Към редовните броеве са излезли и следните приложения и показали:

- *Предметный указатель*. Излезли са 8 броя, всеки от които в две отделни части (брой от две части).
- *Авторский указатель*. Излезли са 24 броя и два броя годишен показалец на имената на авторите, означени с „Том I” и „Том II”.
- *Пономерной предметный указатель*. Излезли са 24 броя.
- *Патентный указатель*. Излезли са два броя, всеки в две отделни части (отделни книжки).
- *Формульный указатель*. Получени са само два броя, а се очакват и следващи това е означено със символа “#” в подполе 997m.

Когато се заемат отделни броеве, (а не отделни книжки), данните се въвеждат в следния вид:

997	01	f100001038 j19 k1991 hSvoduyi tom m1 I.II.III+2 I.II.III+3 I.II.III+4 I.II.III+5 I.II.III.IV+6 I.II.III.IV+7 I.II.III.IV+8 I.II.III.IV+9 I.II.III.IV+10 I.II.III.IV+11 I.II.III+12 I.II.III+13 I.II.III+14 I.II.III+15 I.II.III+16 I.II.III+17 I.II.III+18 I.II.III+19 I.II.III+20 I.II.III+21 I.II.III+22 I.II.III+23 I.II.III+24 I.II.III
997	01	f100001038.1 gtd j19 k1991 hPredmetnyj ukazatelj m1 I.II+2 I.II+3 I.II.+4 I.II+5 I.II+6 I.II+7 I.II+8 I.II
997	01	f100001038.2 gtd j19 k1991 hAvtorskyj ukazatelj mNo.\1-24+Tom1<let.avt.kazalo>+Tom2<let.avt.kazalo>
997	01	f100001038.3 gtd j19 k1991 hPonomernoj predmetnyj ukazatelj mNo.\1-24
997	01	f1000001038.4 gtd j19 k1991 hPatentnyj ukazatelj m1 I.II+2 I.II
997	01	f100001038.5 gtd j19 k1991 hFormulnyi ukazatelj mTom\1-2#
998	□1	a19920310 b50002 c0 dR 3922 gc9 k1965-1967 k1970-1991 va 2dzs 3USD 5.394

Когато се заема всяко тяло поотделно, данните трябва да се въведат в следния вид:

997	01	f100001038 j19 k1991 hSvoduyi tom m1 I+1 II+2 III+3 I+3 II+3 III+4 I+4 II+4 III+5 I+5 II+5 III+5 IV+6 I+6 II+6 III+6 IV+7 I+7 II+7 III+7 IV+8 I+8 II+8 III+8 IV+9 I+9 II+9 III+9 IV+10 I+10 II+10 III+10 IV+11 I+11 II+11 III+12 I+12 II+12 III+13 I+13 II+13 III+14 I+14 II+14 III+15 I+15 II+15 III+16 I+16 II+16 III+17 I+17 II+17 III+18 I+18 II+18 III+19 I+19 II+19 III+20 I+20 II+20 III+21 I+21 II+21 III+22 I+22 II+22 III+23 I+23 II+23 III+24 I+24 II+24 III
997	01	f100001038.1 gtd j19 k1991 hPredmetnyj ukazatelj m1 I+1 II+2 I+2 II+3 I+3 II+4 I+4 II+5 I+5 II+6 I+6 II+7 I+7 II+8 I+8 II+
997	01	f100001038.2 gtd j19 k1991 hAvtorskyj ukazatelj mNo.\1-24+Tom1<let.avt.kazalo>+Tom2<let.avt.kazalo>
997	01	f100001038.3 gtd j19 k1991 hPonomernoj predmetnyj ukazatelj mNo.\1-24
997	01	f100001038.4 gtd j19 k1991 hPatentnyj ukazatelj m1 I+1 II+2 I+2 II
997	01	f100001038.5 gtd j19 k1991 hFormulnyi ukazatelj mTom\1-2#
998	□1	a19920310 b50002 c0 dR 3922 gc9 k1965-1967 k1970-1991 va 2dzs 3USD 5.394

Публикувано от:

IZUM
Institut informacijskih znanosti
(Институт за информационни науки)
SI-2000 Maribor, Prešernova 17, Slovenia

Телефон: +386 (0)2 25 20 331

FAX: +386 (0)2 25 24 334

E-mail address: cobisservis@izum.si

Уеб адрес: <http://e-prirocniki.izum.si/>

Съдържанието се актуализира периодично

Помощ по телефона:

Понеделник – Петък 7.30 – 21.00

Събота 7.30 – 13.00

+386 (0)2 25 20 333